

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (ARÚP)
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČO: 67985912

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2013

Zpracována:

12. května 2014

Zpracoval:

Mgr. Alžběta Danielisová, Ph.D.

Naděžda Pulcová (ekonomická část)

Ředitel ARÚP:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Radou ARÚP schválena dne:

prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.

Předseda Rady ARÚP:

13 -06- 2014

Dozorčí radou projednána dne:

4. června 2014

Předseda Dozorčí rady ARÚP:

Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

Obsah

I. Orgány a struktura ARÚP	3
I.1. Složení orgánů pracoviště	3
I.2. Změny ve složení orgánů	3
I.3. Informace o činnosti orgánů	3
I.4. Informace o změnách zřizovací listiny	4
I.5. Organizační a personální struktura ARÚP	4
II. Hodnocení hlavní činnosti	6
II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP	6
II.2. Výzkumný záměr a grantové projekty	6
II.3. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2012	7
II.4. Publikační činnost ARÚP	10
II.5. Semináře ARÚP	10
II.6. Vědecká ocenění	11
II.7. Členství v odborných komisích a redakčních radách (výběr)	11
II.8. Zpracování a šíření vědeckých informací	14
II.9. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy	15
II.10. Pedagogická činnost	16
II.11. Organizace konferencí a účast na nich	17
II.12. Mezinárodní projekty a spolupráce	18
II.13. Popularizační činnost	20
III. Hodnocení další a jiné činnosti	20
IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření	20
V. Finanční informace	21
VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP	21
VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	22
VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	22
IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	22
Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2013 s přílohami	23
Účetní uzávěrka za rok 2013 jako příloha ke Zprávě auditora	27

I. Orgány a struktura ARÚP

I.1. Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště

Ředitelem ARÚP je doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (jmenován 1. června 2007; znovu jmenován 1. června 2012 na pětileté funkční období do 31. 5. 2017).

Rada ARÚP

Rada ARÚP byla zvolena dne 3. ledna 2012 a její složení se během r. 2013 nezměnilo. Rada v novém složení zahájila svoji činnost na 17. zasedání dne 21. 1. 2013. Členy Rady ARÚP jsou:

interní členové:

PhDr. Dagmar Dreslerová, Ph.D. (místopředseda)
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
PhDr. Martin Kuna, DSc.
Mgr. Petr Květina, Ph.D.
Mgr. Jan Mařík, Ph.D.
prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (předseda)

externí členové:

PhDr. Ondřej Chvojka, Ph.D. (JČM Č. Budějovice, JČÚ Č. Budějovice)
prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D. (FF MU, Brno)
PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D. (NPÚ, pracoviště Praha)

tajemník:

Mgr. Kateřina D. Bělinová, od 11/2013 Mgr. Soňa Krásná

Dozorčí rada ARÚP

Dne 3. dubna 2012 na svém 41. zasedání jmenovala Akademická rada AV ČR (staro) nové členy a místopředsedu na dalších pět let, a to pro funkční období 1. května 2012 až 30. dubna 2017. Složení DR bylo v r. 2013 následující:

Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D. (Akademická rada AV ČR, SOÚ AV ČR, předsedkyně)
prof. PhDr. Jan Klápště, CSc. (FF UK Praha, místopředseda)
PhDr. Petr Novák, CSc. (původně Krajský úřad Ústeckého kraje, nyní ve starobním důchodu)
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (ARÚ Brno)
JUDr. Lenka Vostrá (ÚSP AV ČR, Praha)
PhDr. Miroslav Dobeš (ARÚP, tajemník)

I.2. Změny ve složení orgánů

Ke změnám ve složení orgánů (DR, RP) během r. 2013 nedošlo.

I.3. Informace o činnosti orgánů

Ředitel řídil pracoviště osobně a/nebo prostřednictvím svých zástupců a vedoucích oddělení, sdružených do Kolegia ředitele. **Kolegium ředitele** se v r. 2013 sešlo pětkrát (23. – 27. zasedání: 15. 2., 26. 3., 25. 6., 1. 10. a 19. 12. 2013). Na zasedáních kolegia byli vedoucí oddělení informováni např. o hospodářské situaci ústavu, výsledcích hodnocení pracovníků, grantových projektech, problematice vypracovávání NZ a odborných posudků z terénních výzkumů, situaci v přípravě novely Památkového zákona, hodnocení Akademie věd v r. 2015 a dalších otázkách.

Rada ARÚP zasedala v r. 2013 třikrát, a to na svém 17. (21. 1. 2013), 18. (24. 8. 2013) a 19. (1. 11. 2013) zasedání. Novou tajemnicí rady je od 11/2013 Mgr. Soňa Krásná. Na svých zasedáních Rada projednala a schválila např. následující otázky:

- projednala zprávu o problematice terénních záchranných výzkumů ústavu, o stavu jejich zpracování a návrh opatření pro související praxi. Rada ARÚP s uznáním přijala analýzu stavu terénních výzkumů ARÚP a doporučila, aby se její závěry staly součástí koncepce ARÚP;
- schválila výroční zprávu ARÚP za r. 2012;
- schválila návrh rozpočtu na rok 2014;
- projednala novou výzkumnou strategii AV ČR;
- projednala přihlášky projektů podávaných v r. 2013;
- projednala témata a názvy modelových výzkumných okruhů v návaznosti na efektivní využití synergických efektů mezioborové a meziinstitucionální spolupráce. Konkrétně bylo navrženo téma „K počátkům středoevropského státu a christianizace jeho společnosti“ pro spolupráci s Filosofickým ústavem AV ČR, Historickým ústavem AV ČR a Archeologickým ústavem Brno. Další možný směr je orientován na spolupráci s přírodovědci a na digitalizaci informačních a pramenných databází.

Dozorčí rada ARÚP (DR) se v roce 2013 sešla na dvou zasedáních, a to 26. března a 17. června. Až na J. Klápěš (omluven ze zasedání dne 17. 6.) se obou zasedání se zúčastnili všichni členové DR; k relevantním bodům jednání byl vždy přizván ředitel pracoviště, případně jím pověřený zástupce. DR:

- schválila zprávu o činnosti DR za rok 2012;
- projednala návrh rozpočtu na rok 2014;
- projednala návrh výroční zprávy ARÚP za r. 2012 včetně roční účetní uzávěrky a výroku auditora;
- udělila předchozí písemný souhlas s uzavřením smlouvy o nájmu nebytových prostorů (podzemní podlaží budovy „Velká věž“) od Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR;
- ohodnotila manažerské schopnosti ředitele za rok 2012.

Během roku byli předseda i členové DR průběžně v kontaktu s tajemníkem DR a ředitelem pracoviště; podle potřeby spolu konzultovali úkony, procedury a materiály spadající do kompetence DR.

I.4. Informace o změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina ARÚP byla vydána Akademií věd ČR 28. června 2006 s platností od 1. ledna 2007. Od té doby se na jejím znění nic nezměnilo. Zřizovací listina je k dispozici v Rejstříku veřejných výzkumných institucí na <http://rvvi.msmt.cz/>.

I.5. Organizační a personální struktura ARÚP

Organizační struktura

Zástupci ředitele ARÚP jsou:

- PhDr. Jan Frolík, CSc., zástupce ředitele pro terénní výzkum;
- Mgr. Jan Mařík, Ph.D., zástupce ředitele pro legislativu a památkovou péči.
- PhDr. Martin Kuna, DSc. (do 31. 3. 2013), Mgr. Michal Ernée, Ph.D., zástupce ředitele pro vědu a výzkum, od 1. 11. 2013 nahrazen Mgr. Alžbětou Danielisovou, Ph.D. ve funkci vědecké tajemnice;

ARÚP je strukturován do pěti vědeckých oddělení, celků s funkcí odbornou (koordinace výzkumu), pedagogickou (školení doktorandů; vysokoškolské působení pracovníků), organizační (provoz oddělení, evidence výzkumů a nálezů) a administrativní (personální administrativa aj.). Těmito odděleními jsou:

- **oddělení archeologie krajiny a archeobiologie** (vč. společného pracoviště s ÚJF AV ČR – České radiouhlíkové laboratoře; ved. PhDr. Dagmar Dreslerová, Ph.D.);
- **oddělení archeologie pravěku** (vč. základny v Kutné Hoře a Kvílicích; ved. Mgr. Petr Květina, Ph.D.);
- **oddělení archeologie středověku** (ved. PhDr. Ivana Boháčová, Ph.D.);

- **oddělení informačních zdrojů** (vč. archivu ARÚP, knihovny a bibliografického úseku; ved. PhDr. Martin Kuna, DSc.);
- **oddělení záchranných výzkumů** (pracoviště Pražský hrad, Restaurátorské laboratoře a Skupina záchranných výzkumů; ved. PhDr. Jan Frolík, CSc.).

V rámci ředitelství ARÚP existuje **referát památkové péče** (ved. Mgr. Jan Mařík, Ph.D.) zajišťující agendu spojenou s ohlašováním stavebních akcí. Technické úkoly a ekonomickou agendu zajišťuje **oddělení THS** (technicko-hospodářská správa; ved. Naděžda Pulcová). Od r. 2007 v ARÚP rovněž působí **tisková mluvčí** ARÚP (Mgr. Jana Maříková, Ph.D.). Podrobnější informace o činnosti oddělení a tiskové zprávy o činnosti ARÚP lze najít na webových stránkách ARÚP (www.arup.cas.cz).

Profesní skladba

K 31. 12. 2013 zaměstnával ARÚP 132 pracovníků, jejichž celkové kapacity činily 104 pracovních úvazků. Z tohoto počtu bylo 42 **vědeckých pracovníků** v kategorii V1-V6 (V1-2, V2 - 6, V3 - 7, V4 - 8, V5 - 9, V6 - 10), 54 **vysokoškolských pracovníků** mimo stupně vědeckých pracovníků a 36 administrativních pracovníků, techniků a dalších. Mezi vědeckými pracovníky a vysokoškoly ve výzkumu byli archeologové, přírodovědci (antropologové, archeozoolog, paleobotanikové, geolog aj.), 5 pracovníků knihovny a bibliografického úseku, 2 specialisté na výpočetní techniku, 2 odborníci na technologii zpracování kovů a restaurátorské práce.

Došlo ke zvýšení celkového objemu pracovních úvazků z 98 na 104, tento nárůst zaměstnanců s VŠ vzděláním byl zejména z důvodu přijetí nových zaměstnanců na řešení účelově financovaných projektů. Jinak pokračuje trend snižování pracovních kapacit z předchozích let, způsobený zejména snižováním finančního příspěvku od AV ČR a nevyjasněným financováním vědy v ČR obecně. Tento proces v současné době již zásadně negativně ovlivňuje vědecký potenciál celé instituce a její konkurenceschopnost na mezinárodním poli.

Zařazení do kvalifikačních stupňů

V souladu s Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR procházejí vědečtí pracovníci ARÚP pravidelnými atestacemi, které sledují jejich zařazení do **kvalifikačních stupňů**. V roce 2013 byli atestováni ve dvou kolech (3.4. 2013 a 5. 12. 2013) celkem 4 pracovníci ARÚP, protože většina vědeckých pracovníků prošla atestacemi v roce 2012. K zajištění atestací byla ředitelem ARÚP jmenována atestační komise:

První komise (duben 2013) pracovala ve složení: PhDr. I. Boháčová, Ph.D., PhDr. H. Březinová, Ph.D., PhDr. D. Dreslerová, Ph.D., Mgr. O. Chvojka, Ph.D., doc. PhDr. P. Kouřil, CSc., PhDr. M. Kuna, DSc., prof. PhDr. J. Sláma, DrSc., prof. PhDr. P. Sommer, DSc.

Druhá komise (prosinec 2013) pracovala ve složení: PhDr. D. Dreslerová, Ph.D., Mgr. M. Ernée, Ph.D., PhDr. J. Frolík, CSc., PhDr. M. Kuna, DSc., Mgr. P. Květina, Ph.D., prof. PhDr. I. Pavlů, DrSc., doc. PhDr. S. Vencel, DrSc., Mgr. O. Chvojka, Ph.D., prof. Mgr. J. Macháček, Ph.D., PhDr. M. Salaš, CSc., DSc., prof. PhDr. J. Sláma, DrSc.

Ke konci roku 2013 byla skladba vysokoškolských a vědeckých pracovníků následující:

- vysokoškolští pracovníci (mimo stupně atestovaných pracovníků): 36
- odb. prac. výzkumu a vývoje (stupeň 1): 2
- doktorand (stupeň 2): 6
- postdoktorand (stupeň 3a): 7
- vědecký asistent (stupeň 3b): 8
- vědecký pracovník (stupeň 4): 9
- vedoucí vědecký pracovník (stupeň 5): 10

Vědecké a pedagogické hodnosti

Mezi pracovníky ARÚP bylo ke konci r. 2013 následující rozdělení vědeckých a pedagogických hodností:

- DrSc. (DSc.): 4;
- CSc. (Ph.D., Dr.): 29;
- profesor: 5;
- docent: 3;
- Mgr. (17), Mgr. et Mgr. (2), PhDr. (20), RNDr. (4), Ing. (1)

II. Hodnocení hlavní činnosti

II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP

Hlavní činností ARÚP je **vědecký výzkum** (terénní i teoretický) v oblasti archeologie a návazných oborů, zpracování a šíření vědeckých informací v daných oborech, působení v rámci dílčích segmentů archeologické památkové péče a pedagogická činnost. Vědecký výzkum ARÚP se zabývá obdobími pravěku a středověku, příp. novověku. Svou činností ARÚP zasahuje do všech oblastí studia archeologických pramenů, od terénního výzkumu přes analýzu artefaktů a ekofaktů až po zobecňující modely minulých společností.

Terénní výzkum ARÚP provádí zpravidla na území Čech, podle potřeby však i na jiných místech v Evropě a mimo ni. V terénním výzkumu uplatňuje jak metody archeologického odkryvu, tak nedestruktivní postupy (např. letecké a lidarové snímkování, geofyzikální průzkum, povrchový průzkum). Pro výzkum pramenů v terénu i mimo terénní kontext disponuje ARÚP kvalitním technickým vybavením (letadlo, geofyzikální přístroje, laboratoře na radiouhlíkové datování, archeogenetiku, antropologii, archeozoologii, paleobotaniku a konzervaci a restaurování předmětů). Integrace těchto postupů a s nimi souvisejících vědních oborů je dlouhodobým trendem činnosti ARÚP.

ARÚP průběžně naplňuje také svou **roli garanta odborné úrovně oboru**, která vyplývá z Památkového zákona 20/1987Sb. v platném znění (srov. kap. II.8.) a účastní se přípravy dalších legislativních úprav.

ARÚP byl také v roce 2013 (30.1. 2013) začleněn do seznamu znaleckých ústavů podle zákona č. 444/2011 Sb. v oboru školství a kultura v rozsahu znaleckého oprávnění pro oblast archeologie. Jedná se zejména o oblasti: archeologického terénního výzkumu, technického, laboratorního, restaurátorského a vědeckého zpracování a interpretace archeologických nálezů; výzkumu archeologické teorie, metod a metodiky; provádění záchranných archeologických výzkumů. V roce 2013 byl do znalecké knihy zapsán jeden posudek (Libochovany).

II.2. Výzkumný záměr a grantové projekty

Vědecký výzkum v ARÚP byl v r. 2013 financován především prostřednictvím „**podpory výzkumné organizace (AV ČR)**“ a účelových prostředků věnovaných jednotlivým projektům grantovými agenturami. V r. 2013 bylo v ARÚP řešeno 18 **účelově financovaných projektů**, podporovaných tuzemskými grantovými agenturami a institucemi: GA ČR (12), GA AV (2), a 4 projekty NAKI. Další mezinárodní projekty byly podporovány z **evropských či jiných zahraničních zdrojů** (srov. kap. II.12). V r. 2013 byly úspěšně ukončeny 3 projekty, v nichž pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé. Zároveň bylo v roce 2013 zahájeno 6 nových projektů.

V roce 2013 byl ARÚP a jeho vědečtí pracovníci příjemcem/řešitelem nebo spolupříjemcem/spoluřešitelem těchto 18 tuzemských projektů:

- **Neolitické rondely na základě mikromorfologické a formativní analýzy.** GA ČR (P405/11/1590, 2011–2013). Hlavní příjemce: ARÚP (P. Květina), spolupříjemce: Geolog. ústav AV ČR, v.v.i. (L. Lisá).
- **Mincovnictví na českých oppidech doby laténské.** GA ČR (P405/10/1588, 2010–2013). Hlavní příjemce: ARÚP (J. Militký).
- **Knižecí a královská akropole na Vyšehradě. Svědectví archeologie.** GA ČR (P405/10/2334, 2010–2013). Hlavní příjemce: ARÚP (B. Nechvátal).
- **Čechy a střední Evropa mezi lety 400 př. až 100 po Kr. (Keltové, Germáni a Římská říše) – syntéza a interpretace.** GA ČR (P405/11/0603, 2011–2013). Hlavní příjemce: ARÚP (V. Salač).
- **Sociální modelování jako nástroj k porozumění struktuře keltské společnosti a kulturním změnám na konci doby železné.** GA ČR (P405/12/0926, 2012–2014). Hlavní příjemce: ARÚP (A. Danielisová), spolupříjemce: UHK (K. Olševičová).
- **Pohřebiště v Lumbeho zahradě Pražského hradu. Analýza šperků a hrobové výbavy v souvislostech počátků Pražského hradu a přemyslovské domény.** GA ČR (P405/12/2195, 2012–2014). Hlavní příjemce: ARÚP (J. Frolík).
- **Meče středověké Evropy jako technický, archeologický a kulturněhistorický pramen.** GA ČR (P405/12/2289, 2012–2016). Hlavní příjemce: ARÚP (J. Hošek), spolupříjemce FF MU (P. Žákovský), NM (J. Košta).
- **Od nálezu ke struktuře. Informační systém dálkového průzkumu a potenciál letecké fotografie pro tvorbu archeologických map.** GA ČR (GA13-19041S, 2013 – 2015). Hlavní příjemce ARÚP (M. Gojda).
- **Keltské mincovnictví ve 3. – 2. století př. n. l. v českých zemích a jeho vztah k oppidálnímu období.** GA ČR (GA13-24707S, 2013 – 2016). Hlavní příjemce ARÚP (J. Militký).
- **Genetické otisky potravně produkčních systémů u lidských populací.** GA ČR (GA13-37998S, 2013 – 2016). Hlavní příjemce ARÚP (V. Černý).
- **Jedinec a komunita. Sonda do stratifikace společnosti starší doby bronzové na základě studia pohřebních areálů.** GA ČR (GA13-24252P, 2013 – 2015). Hlavní příjemce ARÚP (P. Limburský).
- **Život běžných obyvatel na Pražském hradě za prvních Habsburků. Analýza hmotné kultury ve střeoevropských souvislostech.** GA ČR (GA13-34374P, 2013 – 2015). Hlavní řešitel ARÚP (G. Blažková).
- **Integrovaný informační systém archeologických pramenů Prahy.** NAKI (DF13P01OVV014, 2013 – 2017). Hlavní příjemce ARÚP (I. Boháčová).
- **Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti.** NAKI (DF11P01OVV010, 2011–2015). Hlavní příjemce: ÚTAM AVČR, v.v.i. (J. Válek), spolupříjemce ARÚP (J. Maříková-Kubková).
- **Archeologická mapa ČR. Systém pro sběr, správu a prezentaci dat.** NAKI (DF12P01OVV003, 2012–2015). Hlavní příjemce: ARÚP (M. Kuna), spolupříjemce: NPÚ (M. Tomášek).
- **Archeologické 3D virtuální muzeum. Nové technologie dokumentace a prezentace neolitického sídelního areálu.** NAKI (DF12P01OVV032, 2012–2015). Hlavní příjemce: ARÚP (P. Květina).

- **Pohřební monumenty společenských elit doby železné. Dokumentace a konzervace mizejících movitých a nemovitých archeologických památek v jižních Čechách.** AVČR (M300021201, 2012–2014). Hlavní příjemce: ARÚP (M. Chytráček).
- **Prubířské kameny jako atribut přístupu k drahému kovu: hroby vendelského a vikinského období na území Švédska.** AVČR (M300021203, 2012–2015). Hlavní příjemce: ARÚP (M. Ježek).

II.3. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2013

Celkem bylo v r. 2013 pracovníky ARÚP publikováno 173 původních vědeckých prací, z toho 13 monografií a sborníků. Tento počet ještě není konečný, protože teprve v první polovině následujícího roku dochází k výkazu prací vyšlých na přelomu roku nebo opožděných z technických důvodů v tisku. Mezi publikovanými pracemi bylo v r. 2013 i šest článků v **impaktovaných časopisech**. Možnost publikovat v těchto časopisech ovšem mají z pracovníků ARÚP převážně specialisté v přírodovědných oborech, i když se to v uplynulém roce opět podařilo i archeologům. K těmto publikacím patřily následující tituly (podtržená jména jsou pracovníci ARÚP):

Bučková, J.; Černý, Viktor; Novelletto, A. Multiple and differentiated contributions to the male gene pool of pastoral and farmer populations of the African Sahel. American Journal of Physical Anthropology. 2013, roč. 151, č. 1, s. 10-21. ISSN 0002-9483. Impakt faktor: 2.481, rok: 2012.

Dreslerová, Dagmar; Kočár, Petr; Chuman, T.; Šefrna, L.; Poništiak, Š. Variety in cereal cultivation in the Late Bronze and Early Iron Ages in relation to environmental conditions. Journal of Archaeological Science. 2013, roč. 40, č. 4, s. 1988-2000. ISSN 0305-4403. Impakt faktor: 1.889, rok: 2012.

Ernée, Michal. Památky archeologické - po 160 letech stále na rozcestí. Český lid, Etnologický časopis. 2013, roč. 100, č. 1, s. 27-50. ISSN 0009-0794. Impakt faktor: 0.094, rok: 2012.

Hradil, D.; Hradilová, J.; Kočí, E.; Švarcová, S.; Bezdička, P.; Maříková-Kubková, Jana. Unique Pre-Romanesque murals in Kostol'any pod Tribečom, Slovakia: The painting technique and causes of damage. Archaeometry. 2013, roč. 55, č. 4, s. 691-706. ISSN 0003-813X. Impakt faktor: 1.287, rok: 2012.

Ježek, Martin. Touchstones of archaeology. Journal of Anthropological Archaeology. 2013, roč. 32, č. 4, s. 713-731. ISSN 0278-4165. Impakt faktor: 1.938, rok: 2012.

Podgorná, E.; Soares, P.; Pereira, L.; Černý, Viktor. The genetic impact of the Lake Chad Basin population in North Africa as documented by mitochondrial diversity and internal variation of the L3e5 haplogroup. Annals of Human Genetics. 2013, roč. 77, č. 6, s. 513-523. ISSN 0003-4800. Impakt faktor: 2.215, rok: 2012.

Celkové výsledky dle RIV jsou za rok 2013 následující:

Abstrakt (A): 10

Monografie (B): 12

Konferenční příspěvek (zahraniční konf.) (C): 26

Dizertace (D): 1

Konferenční sborník (zahraniční konf.) (G): 1

Článek v odborném periodiku (J): 87

Specializovaná mapa (L2): 1

Část monografie (M): 21

Ostatní (O): 2

Recenze (R): 12

Z nejdůležitějších výsledků činnosti ARÚP v r. 2013 lze uvést:

(i) Raně středověký areál v Roztokách z pohledu ekofaktů.

Raně středověké sídliště v Roztokách (okr. Praha-západ, střední Čechy) představuje výjimečnou lokalitu a zároveň obtížný interpretační problém. Mimořádný a záhadný je zde především počet sídlištních objektů kultury pražského typu (6.–7. století n. l.). Celkem bylo na lokalitě (s plochou min. 22 ha) zatím zachyceno přes 300 zahluobených domů této kultury a jejich celkový počet lze odhadnout na nejméně dvojnásobek. Sídliště charakterizuje řada nezvyklých rysů, např. umístění na dně kaňonovitého údolí a sídelní diskontinuita, na druhé straně ale také absence dalších, funkčně lépe interpretovatelných nálezů (výrobní zařízení, luxusní výrobky apod.). Nálezy daného období byly v Roztokách poprvé zkoumány v 80. letech minulého století (Kuna — Profantová a kol. 2005); v letech 2006–2010 zde v souvislosti s přeložkou silnice proběhl další rozsáhlý odkryv. Jeho součástí byl i systematický sběr ekofaktů, prováděný s cílem lépe poznat původní přírodní prostředí a základní rysy ekonomiky sídelní aglomerace. Získán a zpracován byl např. rozsáhlý soubor uhlíků, rostlinných makrozbytků, zvířecích kostí, rybích kostí a malakofauny; provedena byla též fosfátová analýza podlah domů, mikromorfologický rozbor vrstev výplní a radiouhlíkové datování série vzorků. Výsledky těchto postupů jsou přehlednou formou představeny v této práci. K zajímavým zjištěním patří např. poměrně malý vliv osídlení na přírodní prostředí (v kontrastu s množstvím sídlištních pozůstatků), důraz na chov prasat (nejspíše související s větším počtem lidí v komunitě), pěstování prosa (početně nejvýznamnější kulturní plodina, byť ekonomicky zřejmě nikoliv hlavní) a malé uplatnění rybolovu. V závěru práce je formulována hypotéza, že lokalita byla původně členěna do dvou částí, z nichž jedna (jižní, s největší koncentrací raně středověkých domů) byla specializovaným areálem, jehož obyvatelé se do jisté míry věnovali nezemědělským činnostem.

Martin Kuna, Mária Hajnalová, Lenka Kovačiková, Lenka Lisá, Jan Novák, Michal Bureš, Václav Cílek, Jiří Hošek, Petr Kočár, Antonín Majer, Daniel Makowiecki, Jasper Van Nieuland, Linda Scott-Cummings, Zdenka Šívová, Ivo Světlík, Dimitri Vandenberghe, Chad L. Yost, Mirosława Zabilska-Kunek 2013: Raně středověký areál v Roztokách z pohledu ekofaktů, Památky archeologické, CIV, 59-147.

(ii) Touchstones of archaeology.

Archeologické sbírky v Evropě evidují početné kamenné předměty z raného středověku, které byly původně určovány jako brousky. Výzkumem bylo zjištěno, že se ve skutečnosti jedná o tzv. prubířské kameny – nástroje určené k testování kvality (drahých) kovů. Tyto předměty se koncentrují zejména ve vikingských a slovanských oblastech podél pobřeží Baltského moře a v hradištích střední Evropy. Na pohřebištích společně s váhami a závažími jako atributy drahých kovů symbolizují společenské postavení.

Ježek, M. 2013: Touchstones of archaeology. Journal of Anthropological Archaeology 32, 2013, 713-731.

(iii) Sázavský klášter.

Hlavním cílem knihy je shrnutí výsledků archeologického, stavebně historického a historického výzkumu Sázavského kláštera doplněný velkou sérií dokumentačních fotografií a plánek. Zvláštní pozornost je věnována podobě dřevěného, románského, gotického a barokního kláštera a novému vyhodnocení a interpretaci sázavských fresek.

Royt, J. ; Sommer, Petr.; Stecker, M. 2013: *Sázavský klášter. Praha : Národní památkový ústav, 2013. 99 s. ISBN 978-80-86516-57-8.*

(iv) Understanding the Iron Age Economy: Sustainability of Agricultural Practices under Stable Population Growth.

Tato práce popisuje výhody a limity spojeného GIS a agentového modelování v archeologii. Jsou zde prezentovány tři základní modely: Populační model, a udržitelnost zemědělské produkce v Modelu rostlinné produkce a Modelu umístování polí v krajině. Všechny modely vycházejí z autentických archeologických pramenů a dat a jako případová studie je zvoleno keltské hradiště (oppidum) Staré Hradisko.

Danielisová, A.- Olševičová, K. – Cimler, R. – Machálek, T. 2013: *Understanding the Iron Age Economy: Sustainability of Agricultural Practices under Stable Population Growth, In: Wurzer, G. – Kowarik, K. – Reschreiter, H. (eds): Agent-based Modeling and Simulation in Archaeology. Springer: Advances in Geographic Information Science, 2013, ISBN 978-3-319-00007-7*

(v) Měď v českém eneolitu - zkoumání využití mědi mezi roky 4500-2000 př.n.l..

Předložená monografie se zabývá zejména zpracováním hrobových nálezů z počátku staršího eneolitu (ca 38. století BC) a z období kultury se šňůrovou keramikou (ca 2800-2500 BC), získaných při záchranném výzkumu polykulturního naleziště ve Vliněvsi u Mělníka v letech 1999-2008. Úvodní kapitoly pojednávají o přírodním prostředí naleziště, historii výzkumu v lokalitě a stavu pramenné základny mladšího eneolitu na Mělnicku. Poté následuje podrobný popis všech situací, tj. 2 hrobů kultury nálevkovitých pohárů a 75 hrobů kultury se šňůrovou keramikou, provázený příslušnými vyobrazeními a následovaný základním vyhodnocením jak kontextů, jejich plošné distribuce, chronologie atp., tak vlastních nálezů. Práce zahrnuje rovněž analýzy antropologického, osteologického a konchologického materiálu. Doklady sídlištní šňůrové keramiky, zpravidla vtroušené v objektech jiného stáří, tvoří podklad pro úvahy o prostorovém vztahu souvěkových sídlišť a pohřebišť. Součástí publikace je i série 16 nových radiouhlíkových dat pro český mladší eneolit.

Dobeš, M. 2013: *Měď v českém eneolitu. Dissertationes archaeologicae Brunenses/Pragensque 16. Praha. ISBN: 978-80-87365- 65-6*

(vi) Vývoj raně novověké kuchyňské a stolní keramiky v Čechách na základě souborů z Pražského hradu.

Na základě osmi analyzovaných nálezových souborů z odpadních jímek z Pražského hradu a komparace s dosud publikovanými raně novověkými nálezy hmotné kultury byl vypracován nástin chronologického vývoje raně novověké kuchyňské a stolní keramiky v Praze. Tato studie předkládá vývoj základních tvarových proporcí u jednotlivých druhů keramiky, analyzuje způsob a umístění výzdoby a sleduje vazby mezi výrobní surovinou, tvarem nádob a způsobem výzdoby v období od konce 15. až do druhé poloviny 17. století. Jedná se o první takto rozsáhlou analýzu provedenou na českém raně novověkém nálezovém materiálu.

Blažková, G. 2013: *Vývoj raně novověké kuchyňské a stolní keramiky v Čechách na základě souborů z Pražského hradu – The development of Early Modern ceramic kitchenware and tableware in Bohemia based on assemblages from Prague Castle, PA CIV, 2013, str. 183–230.*

(vii) Zkoumání mužských genů v pasteveckých a farmářských populacích v Africkém Sahelu.

Studie se týká vztahu dvou afrických populací představujících dva různé potravně produkční systémy – tradiční zemědělce na straně jedné a pastevce na straně druhé. Ačkoli obě populace sdílí podobné četnosti jednotlivých Y chromozomálních haploskupin, prostřednictvím nového metodologického postupu se nám podařilo prokázat, že obě populace byly utvořeny z různého genetického základu a různě silnými genetickými příspěvky. Zatímco u populace zemědělců jsou nacházeny příspěvky z různých míst subsaharské Afriky, populace pastevců, která je v našem materiálu reprezentována Fulby, vykazuje nezanedbatelný podíl severské, patrně neafrické komponenty. Další výzkum v souladu s řešením grantového projektu (GAČR 13-37998S) se zaměřuje na to, zda tyto genetické vlivy chronologicky odpovídají předpokládanému zavedení chovu dobytka z Předního východu.

Bučková J. - Černý, V. - Novelletto A. 2013. Multiple and differentiated contributions to the male gene pool of pastoral and farmer populations of the African Sahel. American Journal of Physical Anthropology 151(1):10-21.

(viii) Zpracování a interpretace raně středověkého pohřebiště na II. nádvoří Pražského hradu.

Charakteristika pohřebního areálu na II. nádvoří Pražského hradu, tj. v okolí nejstaršího hradního kostela P. Marie. Pohřebiště čítá 80 hrobů, chronologicky zahrnuje 9.-13. století. Významný je popis vztahu k opevnění akropole a předhradí a proměnlivý vztah pohřební a fortifikační komponenty.

Frolík, J. 2013: Pohřebiště na II. nádvoří Pražského hradu – Das Gräberfeld auf dem II. Burghof der Prager Burg, Archaeologia Historica 38, s. 91-105.

II.4. Publikační činnost ARÚP

ARÚP je největším vydavatelem **odborné archeologické literatury** v ČR. V r. 2013 zde byly vydány (samostatně nebo spolupráci s dalšími nakladatelstvími) následující publikace:

Vyšlo – časopisy:

Archeologické rozhledy, recenzovaný časopis (ERIH B). Číslo 1-4. ISSN 0323-1267.

Památky archeologické, recenzovaný časopis (ERIH B, WoS). 1 sv. ročně. ISSN 0031-0506.

Vyšlo – monografie:

M. Dobeš – P. Limburský a kol. (Ž. Brnič – J. Likovský – M. Popelka – R. Kyselý – J. Hlaváč) 2013: Pohřebiště staršího eneolitu a šňůrové keramiky ve Vliněvsi . Praha, ISBN: 978-80-87365-65-6.

Pavlu, I. - Metlička, M. 2013: Neolitický sídelní areál ve Vochově. Praha, ISBN: 978-80-87365-64-9

Pavlu, I. (ed.) - Zápotocká, M. 2013: Prehistory of Bohemia 2. The Neolithic . Praha, ISBN: 978-80-87365-55-7.

Neustupný, E. (ed.) - Dobeš, M. - Turek, J. - Zápotocký, M. 2013: Prehistory of Bohemia 3. The Neolithic. Praha, ISBN: 978-80-87365-56-4.

Jiráň, L. (ed.) - Chvojka, O. - Čujanová-Jílková, E. - Hrala, J. - Hůrková, J. - Koutecký, D. - Michálek, J. - Moucha, V. - Pleinerová, I. - Smrž, Z. - Vokolek, V. 2013: Prehistory of Bohemia 4. The Bronze Age. Praha, ISBN: 978-80-87365-57-1.

Venclová, N. (ed.) - Chytráček, M. - Drda, P. - Koutecký, D. - Michálek, J. - Vokolek, V. 2013: Prehistory of Bohemia 5. The Early Iron Age and the Hallstatt Period. Praha, ISBN: 978-80-87365-58-8.

Salač, V. (ed.) - Droberjar, E. - Militký, J.- Musil, J. - Urbanová, K. 2013: Prehistory of Bohemia 7. The Roman Iron Age and the Migration Period . Praha, ISBN: 978-80-87365-60-1.

Meduna P. a kol., 2013: Raně středověké sídliště v Hrdlovce, ASM 20. Praha. ISBN 978-80-87365-45-8.

Militký, J. 2013: Nálezy řeckých, římských a raně byzantských mincí v Čechách (5. století před Kristem až 7. století po Kristu). Komentovaný katalog nálezového fondu. Monumenta numismatica 2. Praha. (Koprodukcce s CMS), ISBN 978-80-7007-390-2; 978-80-87365-61-8.

Royt, J. - Sommer, P. - Stecker, M. 2013: Sázavský klášter, Praha, ISBN 978-80-86516-57-8.

Dobeš, M. 2013: Měď v eneolitických Čechách. Praha, 153 s. ISBN 978-80-7308-476-9

II.5. Semináře ARÚP

V r. 2013 pokračovaly pravidelné přednášky a semináře ARÚP pořádané s cílem podporovat kontakty a odbornou diskusi . Tyto akcí proběhly celkem dvě. Šlo o přednášky:

- **Prof. Mehmet Özdoğan** (Istanbul University), 22. 4. 2013: "*The process of Neolithization in Turkey*"; návštěva prof. Özdogana se uskutečnila také díky tomu, že je jeden z hlavních organizátorů 20. výročního setkání Evropské asociace archeologů, která se uskuteční v r. 2014 v Istanbulu,
- **Dr. Estella Poloni** (Laboratory of Anthropology, Genetics and Peopling History. Department of Genetics and Evolution, University of Geneva), 3. 6. 2013: „*Genetics and the origins of Europeans*“.

II.6. Vědecká ocenění

Pracovníci ARÚP dosáhli v r. 2013 těchto ocenění:

- Oceněný: **Mgr. Alžběta Danielisová, Ph.D.**
Ocenění: **Prémie Otto Wichterleho 2013**
Oceněná činnost: dosavadní vědecké výsledky
Ocenění udělil: **Akademie Věd ČR**
- Oceněný: **Mgr. Michal Ernée, Ph.D.**
Ocenění: **Rückkehrstipendium der AvH-Stiftung**
Oceněná činnost: Za erudované výzkumy v oblasti pravěku a angažmá pro vzájemnou spolupráci v oblasti archeologie
Ocenění udělil: **AvH-Stiftung**
- Oceněný: **doc. PhDr. Vladimír Salač, CSc.**
Ocenění: **Reimar Lüst Preis za rok 2013**
Oceněná činnost: Vědecká a kulturní činnost
Ocenění udělil: **Humboldt und Thyssen Stiftung**
- Oceněný: **prof. PhDr. Sommer Petr CSc., DSc.**
Ocenění: **Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací za rok 2013.**
Oceněná činnost: Vedení týmu řešitelů centra základního výzkumu LC 521 „Křesťanství a česká společnost ve středověku: normy a skutečnost (evropské souvislosti českého tématu)“ a týmu autorů publikace Přemyslovci. Budování českého státu, Praha, 2009, ISBN 978-80-7106-352-0.
Ocenění udělil: **Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR**

II.7. Členství v odborných komisích a redakčních radách (výběr)

Mezinárodní výbory a komise

- Advisory board member projektu Monastic Wales, University of Lampeter (P. Sommer, od 2012);
- Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko – západní a jižní Čechy – Horní Rakousko (M. Chytráček, koordinátor za českou stranu, od 1997);
- Comité permanent de l'UISPP (P. Sommer, od 1995 do 2012);
- Dopisující člen Německého archeologického ústavu (P. Sommer, M. Ernée, L. Jiráň, J. Klápště, I. Pavlů, V. Salač, N. Venclová, M. Zápotocká, M. Zápotocký);
- Medieval Europe Research Congress Committee (J. Klápště);
- Pracovní skupina pro archeologické archivy při EAC (M. Kuna, od 2007);
- Ruralia, the Jean-Marie Pesez conferences on medieval rural archaeology (J. Klápště, vice-president);
- The EAA Committee for the European Heritage Prize (L. Jiráň, od 2008);
- Výbor ředitelů Evropského archeologického konsilia EAC (J. Mařík, od 2012).
- Člen sboru hodnotitelů projektů European Science Foundation (L. Jiráň)

Národní výbory a komise

- Archeologická komise MKČR (P. Sommer, od 2009);
- Archeologická evaluační komise při Akademické radě AV ČR (L. Jiráň, M. Kuna, J. Mařík, od r. 2008);
- Český archeologický komitét UISPP (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová);
- Grémium pro udělování vědeckého titulu DSc. při Vědecké radě AV ČR (N. Venclová, od 2004; P. Sommer, od r. 2009);
- Humboldt klub ČR (M. Zápotocký, M. Ernée)
- Národní komitét antropologických a etnologických věd (V. Černý, od 2004);
- Pracovní skupina Akreditační komise MŠMT ČR (P. Sommer, od 2006);
- Pražský archeologický fond, nadace pro ochranu kulturního dědictví (I. Boháčová, od 2003);
- Rada ministra kultury pro výzkum (L. Jiráň, od 2008);
- Smlouvaný výbor Ministerstva kultury ČR a Akademie věd ČR pro obor archeologie (L. Jiráň, od 2001);
- Společnosti přátel starožitností (J. Hložek, člen výboru, od 2005);
- Učená společnost ČR (J. Klápště)
- Vědecká rada pro státní památkovou péči MK ČR (P. Sommer, od 2012).

Redakční a ediční rady zahraničních periodik a publikací

- Archaeologia historica Polona (J. Klápště);
- Archeologia Austriaca (Viedeň, Rakousko, V. Salač od 2010);
- Archeologia Polona (M. Gojda, od 2010);
- Bericht der RGK, Frankfurt, Německo (N. Venclová, od 2005);
- e-Keltoi (N. Venclová, od 2002);
- Etudes Celtiques (N. Venclová, od 2001);
- Geisteswissenschaftliches Zentrum Leipzig, ediční rada (P. Sommer, od 2003);
- Hereditas monasteriorum (P. Sommer, od 2011);
- Kwartalnik historii kultury materialnej (J. Klápště)
- Lexikon zur Keltischen Archäologie, mezinárodní redakce (Viedeň, Rakousko; V. Salač, od 2001);
- Studia archaeologica Slovaca (P. Sommer, od 1997);

- Rurabilia (J. Klápště);
- Wratislavia antiqua (J. Klápště);
- Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters (J. Klápště).

Redakční a ediční rady domácích periodik a publikací

- Antiqua Cuthna (F. Velímský, od 2006);
- Archaeologia historica (P. Sommer, od 2006);
- Archaeologica Pragensia (I. Boháčová, od 2002);
- Archeologické rozhledy (A. Bartošková, M. Ježek – vedoucí redaktor, J. Klápště, L. Jiráň, P. Květina, V. Salač);
- Archeologické výzkumy v jižních Čechách (časopis a Supplementa; M. Ernée, od 2003);
- Archeologie ve středních Čechách (K. Tomková, od r. 2012);
- Archeologie ve východních Čechách (dříve Zpravodaj Muzea východních Čech), Hradec Králové (J. Frolík);
- Archeologie západních Čech (M. Chytráček, od 2009);
- Castrum Pragense (J. Frolík, J. Maříková-Kubková – ved. redaktorka, K. Tomková);
- Castellologica Bohemica (J. Hložek, od 2012);
- Český časopis historický (P. Sommer, od 2004);
- Dějiny a současnost (J. Klápště);
- Ediční rada Národního muzea v Praze (M. Kuna, od 2006);
- Ediční rada Regionálního muzea v Chrudimi (Chrudimský vlastivědný sborník + monografie, J. Frolík);
- Forum urbes medii aevi (J. Klápště);
- IANSA, Interdisciplinaria Archaeologica, Natural Sciences in Archaeology (A. Danielisová);
- Miscellanea historica (P. Sommer, od 2010);
- Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností (P. Sommer, od 1991);
- Neperiodické publikace vydávané ARÚP (P. Meduna, výk. redaktor; D. Dreslerová, N. Venclová, M. Kuna, L. Jiráň, J. Frolík);
- Památky archeologické (M. Dobeš, M. Ernée – vedoucí redaktor, L. Jiráň, P. Kočár, M. Kuna);
- Redakční rada nakladatelství Vyšehrad (P. Sommer, od 2011);
- Sborník Národního muzea v Praze, řada A (J. Klápště);
- Sborník Národního muzea v Praze, řada B – Přírodní vědy (J. Likovský, od 2006);
- Staletá Praha (P. Sommer, od 2009);
- Studia mediaevalia bohemica (P. Sommer, od 2009);
- Studies in post-medieval archaeology (J. Klápště);
- Živa (V. Černý, od 2009).

Oborové rady grantových agentur

- GA ČR, Hodnotící panel Archeologie a starší dějiny (J. Řídký, J. Maříková-Kubková);

Vědecké rady, rady pracovišť a dozorčí rady (kromě ARÚP)

- Commission of the History of Architecture ICOMOS, Wrocław (P. Sommer, od 2007);
- Dozorčí rada ARÚ AV ČR, Brno, v.v.i. (P. Sommer, od 2007);
- Dozorčí rada Knihovny AV ČR, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech, v.v.i. (M. Dobeš, od 2007);
- Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG), Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Geisteswissenschaftliches Centrum – Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas, Leipzig (P. Sommer, od 2000);

- Oborová rada Antropologie PřF UK (V. Černý, od 2007);
- Oborová rada Antropologie a genetika člověka PřF UK (V. Černý, od 2008);
- Oborová rada Pravěká a raně středověká archeologie FF UK Praha (P. Sommer, od 2003);
- Oborová rada Historické vědy – české a československé dějiny PF UK Praha (P. Sommer, od 2003);
- Oborové rady Dějiny umění a Historické vědy na Katolické teologické fakultě UK Praha (P. Sommer, od 2006);
- Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada NPÚ ú. o. p. střední Čechy (P. Sommer, od 2009);
- Rada NPÚ ú. o. p. Pardubice/Josefov (P. Sommer, od 2009);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče SZ Čech, v.v.i., Most (M. Ernée, od 2012);
- Romanik-Zentrum Universität Halle (P. Sommer, od 2007);
- Vědecká komise (Scientific Committee) EAA 2013 (2011-2013: D. Dreslerová, M. Gojda, M. Kuna, J. Mařík);
- Vědecká rada Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni (M. Gojda, od 2004);
- Vědecká rada Fakulty historických a společenských věd Univerzity kardinála Štefana Wyszyńskiego, Varšava, Polsko (M. Gojda, od 2009);
- Vědecká rada FF UK Praha (P. Sommer, od 2012);
- Vědecká rada Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG) - Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Vědecká rada Geistwissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas e. V. v Lipsku (P. Sommer, od 2002);
- Vědecká rada NM Praha (P. Sommer, od 2012);
- Vědecká rada Pedagogické fakulty UK Praha (P. Sommer, od 2000);
- Vědecká rada UK Praha (P. Sommer, od 2009).

II.8. Zpracování a šíření vědeckých informací

ARÚP systematicky vytváří a spravuje největší oborovou **knihovnu** v ČR. Knihovna je otevřena všem odborníkům, studentům i širší veřejnosti z ČR i zahraničí. V r. 2013 bylo 509 zaregistrovaných uživatelů, 16 285 prezenčních výpůjček, 245 MVS, 239 požadavků vyřízeno kladně, 79 zá-půjček, 9 půjčeno z jiné instituce.

Knihovna ARÚP byla z velké části zničena při povodni v r. 2002, od té doby byla obnovena a systematicky je doplňována. V současnosti obsahuje fond knihovny ARÚP 40 281 monografií a 6 335 časopisů, přírůstek za rok 2013 činil cca 2 000 ks – pokles o 50 % oproti předchozím létům (kdy činil 4 000-6 000 ks), pro rok 2014 se očekává podobný předpoklad. Přírůstky knihovny kromě koupě a darů představovaly přírůstky z pozůstalostí a z katalogizace „popovodňových“ darů (katalogizace těchto fondů bude ukončena nejpozději v r. 2014). Z uvedeného množství bylo 361 svazků koupeno, ostatní byly získány výměnou, dary nebo z pozůstalostí. Subskripce tvoří dlouhodobě 16 titulů. Na nákup knih věnoval v minulém roce ARÚP ze svého rozpočtu cca 470 tis. Kč. Výběr publikací je řízen odbornou vedoucí knihovny (Mgr. Alžběta Danielisová, Ph.D.) ve spolupráci s Knihovní komisí ARÚP.

Akvizice elektronických knih se zatím řešily pouze individuálně. Na e-nosičích byly zakoupeny některé časopisy, např. Acta Archaeologica (Hung.).

Vzhledem k nedostatku prostoru se na návrh knihovny a doporučení Knihovní komise část zpracovaného a signovaného fondu postupně přesouvá do Jenštejna, na pražské pracoviště se v případě zájmu přiváží na vyžádání. V r. 2013 pokračovala tvorba seznamu „nepotřebných“ a duplicitních titulů uložených v depozitáři v Jenštejně. Publikace z daného seznamu jsou nabízeny zdarma ostatním odborným pracovištím.

Již v r. 2012 byla v prostorách knihovny zavedena síť wi-fi a byl pořízen nový, kvalitnější kame-rový systém. Byl upraven systém výpůjček: u zaměstnanců ARÚP jsou nyní výpůjčky kromě karet

evidovány ve zkrácené formě také elektronicky. Přináší to zefektivnění evidence a snadnější vyhledávání půjčených knih.

Na internetu je přístupný **katalog knihovny ARÚP** a rozsáhlá bibliografická databáze archeologických bohemik (<http://www.arup.cas.cz/cz/bibliografie/bibliografie.html>). V elektronickém katalogu se průběžně objevují nové přírůstky a zároveň se doplňuje dosud neevidovaná část knihovních fondů.

Knihovna své služby prezentovala i prostřednictvím sociálních sítí; v r. 2013 se požadavky přes VPK přes zřízené virtuální konto, požadavky na reprografickou MVS oproti loňskému roku zdvojnásobily. Z důvodů přehlednosti a jednotného vstupu pro vnějšího uživatele se přes sběrný mail vyřizují ostatní MVS.

V rámci programu VISK byla pro knihovnu ARÚP získána dotace MK na harmonizaci lokálních autorit s národními autoritami NK ČR. O tento program bylo poprvé žádáno v roce 2012. Byla provedena de-duplikace a opravy autoritních záznamů v katalogu ARÚP (dodavatelsky v rámci OON). Tím byly získány podklady pro vytvoření nových autoritních záznamů.

ARÚP dále spravuje centrální **archiv terénní dokumentace** pro území Čech a zpřístupňuje jeho obsah veřejnosti formou prezenčního studia i periodických publikací **Výzkumy v Čechách** (<http://www.arup.cas.cz/?cat=170>). Z informací shromážděných vlastní činností a zpracováním informací o terénních výzkumech ostatních oprávněných institucí na území Čech vzniká průběžně **Archeologická databáze Čech**, která je přístupná i v prostředí geografického informačního systému (Archeologická mapa Čech). Další informace o systému jsou k dispozici na http://www.arup.cas.cz/cz/archivy/archo_dtb_cech.html.

V r. 2012 byla v rámci grantového projektu programu NAKI zahájena rozsáhlá přestavba informačních systémů spravovaných archivem ARÚP. Cílem projektu je vytvoření komplexního informačního systému Archeologická mapa ČR. Projekt pokračoval i v roce 2013.

Archiv ARÚP se účastní mezinárodního projektu v rámci programu Culture (ARCHES – Archaeological Resources in Cultural Heritage, a European Standard) zaměřeného na tvorbu standardů pro archeologické archivy.

II.9. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy

ARÚP se podílí na památkové ochraně archeologických pramenů jako součásti národního kulturního dědictví, a to v oblasti legislativní, informační i praktické (záchranné archeologické výzkumy lokalit ohrožených výstavbou či těžbou).

V oblasti legislativní spolupracoval ARÚP s Ministerstvem kultury ČR na přípravě paragrafového znění zákona o památkovém fondu. Práce na této nové právní normě probíhaly po celý rok 2013. Práce na paragrafovém znění a prováděcích předpisech budou pokračovat i v roce 2014.

ARÚP v roce 2013 poskytl AV ČR vyjádření k vydání oprávnění provádět archeologické výzkumy v případě následujících organizací: Česká archeologická společnost, o. p. s.; Muzeum Chodska v Domažlicích a Univerzitou Palackého v Olomouci.

ARÚP spravuje internetový portál registrace terénních archeologických výzkumů (IDAV), který je v provozu od roku 2009. V roce 2013 bylo do databáze zapsáno 7521 akcí o stavební nebo jiné činnosti na území s archeologickými nálezy podle, které byly oznámeny ARÚP podle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. Data shromážděná v internetovém portálu využívají vedle ARÚP organizace oprávněné provádět archeologické výzkumy. IDAV v roce 2013 pokrýval 95% archeologických výzkumů prováděných na území Čech. V průběhu roku 2013 pokračovaly kroky vedoucí ke sjednocení s obdobnou databází vedenou v ARÚB s cílem vytvořit jednotný portál evidence terénních archeologických výzkumů. Data shromážděná v databázi byla také využita při přípravě nového zákona o ochraně památkového fondu.

Vlastními silami sledoval ARÚP v r. 2013 celkem 373 terénních zásahů, z nichž 68 přešlo do **záchranných archeologických výzkumů** provedených na základě dohody s investory staveb podle Památkového zákona. Menší akce zajišťovala zpravidla tzv. **záchranná služba**, kterou zajišťuje

trvale 8 osob (6 archeologů + 2 technici), z nichž 4 sledují stavební akce v Praze, 4 další pak ve vybraných regionech středních Čech.

K nejzajímavějším terénním akcím ARÚP patřily v r. 2013 tyto výzkumy:

Praha - Dolní Břežany. Výzkum pokračuje z r. 2012 a probíhá v souvislosti s projektem Fyzikálního ústavu AVČR (ELI: Extreme light infrastructure HiLASE: Nové lasery pro vědu a výzkum). Odkryto bylo velké množství sídlištních objektů z řady pravěkých období (neolit, doba bronzová, doba halštatská, středověk a novověk), zejména ale pozůstatky rozsáhlých sídlišť neolitických kultur s lineární a vypíchanou keramikou. Více na <http://www.arup.cas.cz/?p=21362>.

Praha 1 - Loretánská čp. 108 (budoucí knihovna Václava H). Archeologický výzkum v souvislosti s výstavbou budoucí knihovny Václava Havla přinesl řadu dokladů osídlení a stavebních aktivit z období raného a vrcholného středověku a novověku. K nejvýznamnějším objevům patří odkryv dosud zcela neznámého příkopu na předpolí Pražského hradu, který byl využíván v období mezi 2. polovinou 13. až 1. pol. 16. století. Více na <http://www.arup.cas.cz/?p=16652>.

Chrudim – podzemní garáže hotelu Bohemia. Od počátku března roku 2013 vede ARÚP výzkum v místě staveniště podzemních garáží, které mají doplnit zázemí souběžně rekonstruovaného hotelu Bohemia v Chrudimi, jeho investorem je chrudimský HOMA holding s.r.o. Zkoumaná plocha se nachází na rozhraní dvou chrudimských středověkých předměstí, Jánského a Kateřinského, a nejstarší zpráva o něm pochází ale až z roku 1707. Současná podoba prostranství je výsledkem novodobých úprav. Výzkum přinesl informace nejen o středověkém osídlení, ale překvapivě i mnohem starším, pravěkém, z období neolitu. Mimořádným nálezem je **židovská rituální lázeň - mikve**, datovaná před rok 1660. Více na <http://www.arup.cas.cz/?p=22499>.

Severočeské doly, a.s. Archeologický a pyrotechnický výzkum archeologickými nedestruktivními (elektromagnetický geofyzikální průzkum) a destruktivními metodami (terénní odkryvy) **protiletadlového postavení z let 1944-45 v předpolí hnědouhelného lomu.** Ke dni 8. 11. 2013 bylo nalezeno, zdokumentováno, vyzvednuto a na místě likvidováno nebo odvezeno 119 dělostřeleckých granátů ráže 150, 128, 105, 88 a 47 mm. Hlavní výsledky jsou popsány v investorské zprávě.

Tunelový komplex Blanka – v roce 2013 byla ukončena terénní část archeologického výzkumu v komplexu tunelu Blanka. Probíhá zpracování nálezů a dokumentace. Dokončeno je pro úsek v okolí stanice Hračanská (stavby 079 - špejchar a 080 Dejvice). Hlavní výsledky jsou popsány v investorské zprávě.

Detailnější informace k ostatním terénním výzkumům ARÚP AVČR, Praha, v.v.i. v roce 2013 lze najít na www stránkách ústavu – <http://www.arup.cas.cz/?cat=128>.

II.10. Pedagogická činnost

Významný podíl činnosti pracovníků ARÚP tvořilo pedagogické působení na vysokých školách. Ve spolupráci s univerzitními pracovišti má ARÚP **akreditace doktorských studijních programů** v oborech archeologie a antropologie a genetika člověka na UK Praha. Pracovníci ARÚP jsou dále členy **oborových rad doktorských studijních programů** archeologie na FF UK Praha (L. Jiráň); FF ZČU v Plzni (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová); Slezské univerzity v Opavě (L. Jiráň) a Trnavské univerzity v Trnavě (L. Jiráň; uvádění jsou pouze pracovníci s hlavním pracovním úvazkem v ARÚP). V r. 2013 vedli pracovníci ARÚP celkem **15 doktorských prací**; v ARÚP byli zaměstnáni **4 doktorandi** v prezenční formě studia a **17 doktorandů** v kombinované a distanční formě studia.

Za účasti specialistů ARÚP se v loňském roce realizovalo nejméně **23 bakalářských a magisterských studijních programů** na univerzitách v Praze, Plzni, Hradci Králové, Pardubicích, Opavě, Nitře a Halle (Saale). Celkem odpřednášeli pracovníci ARÚP na vysokých školách **1660 hodin přednášek a cvičení** a vedli řadu **bakalářských a magisterských prací**.

Mezi bakalářskými studijními programy a obory byly zejména následující:

- **Archeologie, ZČU v Plzni** (Katedra archeologie FF);
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- **Biologie (Botanika), UK Praha** (Katedra botaniky PřF);
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové** (Katedra archeologie);
- **Historické vědy (Ochrana hmotných památek), Univerzita Pardubice** (Katedra historických věd FF);
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha** (Ústav pro archeologii FF);
- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví-uměleckořemeslných děl (Technologie konzervování a restaurování), VŠCHT Praha** (Fakulta chemické technologie);
- **Obecná teorie a dějiny umění a kultury (Dějiny umění; Kulturologie), UK Praha** (FF);
- **Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích** (Katedra archeologie)

K magisterským studijním programům s účastí pracovníků ARÚP patřily zejména:

- **Archeologie, ZČU Plzeň** (Katedra archeologie FF);
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové** (Katedra archeologie);
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha** (Ústav pro archeologii FF);
- **Historie (Archeologie), Univerzita Palackého Olomouc** (Katedra historie FF);
- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví (Technologie konzervování a restaurování objektů kulturního dědictví), VŠCHT Praha** (Fakulta chemické technologie).
- **Prähistorische Archäologie (Seminar für Prähistorische Archeologie, Philosophische Fakultät I, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg).**
- **Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích** (Katedra archeologie)

K doktorským studijním programům s účastí pracovníků ARÚP patřily zejména:

- **Archeologie, ZČU Plzeň** (Katedra archeologie FF); členství v oborové radě (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová).
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF); ARÚP je akreditován jako školící pracoviště.
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha (Praha - Ústav pro archeologii FF);** ARÚP je akreditován jako školící pracoviště.
- **Trnavská univerzita** (katedra klasickéj archeologie), členství v oborové radě (L. Jiráň).
- **Slezská univerzita v Opavě** (katedra Archeologie a muzeologie), členství v oborové radě (L. Jiráň).

ARÚP poskytuje studentům přístup do své knihovny a archivu a ve spolupráci s FF UK Praha školí studenty archeologie na terénních výzkumech. Některé z přednášek se realizují v prostorách pracoviště ARÚP s využitím techniky ARÚP. ARÚP má také společné pracoviště s účastí VŠ – **Centrum medievistických studií**. Počet participujících pracovníků z ARÚP – 1; počet participujících pracovníků z partnerských pracovišť – 23.

II.11. Organizace konferencí a účast na nich

ARÚP v r. 2013 vystupoval jako pořadatel nebo spoluřadatel 10 konferencí, sekcí na kongresech a seminářů (všechny s mezinárodní účastí). Mezi ně patřily:

- **19. výroční setkání Evropské asociace archeologů** - 19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists. Hlavní pořadatel: ZČU Plzeň. Počet účastníků: 1397 z toho ze zahraničí: 1249. Akce ARÚP - členství ve Scientific Board, organizace jednotlivých sekcí - celkem 5 (úvodní přednášky a organizace), ARÚP je sídlem sekretariátu této vrcholné evropské asociace.
- **Prezentace projektu CEC v Evropském parlamentu** - Presentation of the project "Cradles of European Culture" to the Members of the European Parliament. Hlavní pořadatel: ARÚP (J. Maříková). Počet účastníků: 30 z toho ze zahraničí: 29. Zásadní programová schůze účastníků projektu.
- **Letní škola konzervace** – Dušak, Turkmenistán - Training course in conservation sciences Dushak Turkmenistan. Hlavní pořadatel: ARÚP (E. Ottenwelter); Leon Levy Foundation, Francie. Počet účastníků: 7 z toho ze zahraničí: 7. Významná prezentace: Field conservation -Diagnostic -limit of the original surface -general procedure od conservation of metal -conservation of gold -conservation of silver - conservation of copper alloys -conservation of lead -conservation of iron -conservation of tin.
- **45. Mezinárodní konference archeologie středověku, Archaeologia historica** - 45th International Conference on Medieval Archaeology - Archaeologia historica. Hlavní pořadatel: ARÚP, Prague. Počet účastníků: 120 z toho ze zahraničí: 40.
- **Český stát 10. století** - The Czech State of the 10th Century. Hlavní pořadatel: ARÚP a FLÚ AV ČR Počet účastníků: 20 z toho ze zahraničí: 3
- **Keltové v Čechách, na Moravě a na Slovensku** - The Celts in Bohemia, Moravia and Slovakia. Hlavní pořadatel: ARÚP, UAPP Brno, ARU SAV Nitra Počet účastníků: 45 z toho ze zahraničí: 12. Významná prezentace: úvodní přednáška, řízení sekce.
- **Bójové mezi realitou a fikcí** - The Boii between Reality and Fiction. Hlavní pořadatel: ARÚP. Počet účastníků: 50 z toho ze zahraničí: 40. Významná prezentace: V. Salač – úvodní přednáška, řízení konference.
- **Centrální Asie jako prostor pro mezioborovou spolupráci** - "Kurz stepního myšlení" - The Mind of the Steppe: Central Asia as a Space for Interdisciplinary Investigation. Hlavní pořadatel: Ústav pro archeologii FF UK, spoluřadatel ARÚP. Počet účastníků: 34 z toho ze zahraničí: 6.
- **Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko / západní a jižní Čechy / Horní Rakousko** - Archaeological Workgroup East Bavaria/West and South Bohemia/Upper Austria. Hlavní pořadatel: Dr. K. Schmotz, spoluřadatel: ARÚP. Počet účastníků: 60 z toho ze zahraničí: 40. Významná prezentace: M. Chytráček et al: Untersuchung eines späthallstattzeitlichen Fürstengrabhügel bei Rovná (Kr. Strakonice) im Lichte der naturwissenschaftlichen Analysen.
- **Paleoklimatický workshop** - PalaeoClimate workshop. Hlavní pořadatel: ARÚP Počet účastníků: 10 z toho ze zahraničí: 1.
- **Archeologie & Antropologie: studium archaické kultury a společnosti** – Archaeology and Anthropology: study of archaic culture and society. Hlavní pořadatel Národní muzeum a ARÚP. Počet účastníků: 60 z toho ze zahraničí: 4.

II.12. Mezinárodní projekty a spolupráce

Mezinárodní spolupráce v ARÚP měla v r. 2013 několik rovin: společné projekty se zahraničními partnery (mezinárodní projekty, účast na terénních akcích v zahraničí), účast na zahraničních konferencích či mezinárodních konferencích u nás, studijní pobyty v zahraničí, návštěvy zahraničních badatelů v Praze aj. V r. 2013 se pracovníci ARÚP účastnili řešení těchto mezinárodních projektů; většina z nich byla financována z evropských či jiných zahraničních zdrojů, příp. z interní podpory AV ČR pro mezinárodní spolupráci:

Projekty komunitárních programů EU:

- **Kolébky evropské kultury / Cradles of European Culture (CEC).** Číslo projektu a identifikační kód: 2010-0653 Typ: Culture 2007 (projekt EU). Koordinátor: Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia. Řešitel za ARÚP: J. Maříková. Kontr. částka v EUR: 30000 Rok ukončení: 2015.
- **Archaeological Resources in Cultural Heritage: a European standard (ARCHES)** Číslo projektu a identifikační kód: 2012-1399/001. Typ: Culture 2007 (projekt EU). Koordinátor: Landesdenkmalamt Baden – Wurttemberg. Řešitel: za ARÚP M. Kuna. Kontr. částka v EUR: 10000 Rok ukončení: 2014.
- **7. Rámcový program Evropské komise, Advanced Research Infrastructure for Archaeological Dataset Networking In Europe (ARIADNE).** Číslo projektu a identifikační kód: Grant Agr. No. 313193. Typ: INFRASTRUCTURES-2012-1. Koordinátor: Prof. Franco Niccolucci, PIN – University of Florence, Prof. Julian D. Richards, ADS – University of York. Řešitel za ARÚP: M. Kuna. Kontr. částka v EUR: 10000. Rok ukončení: 2017.

Projekty v rámci mezinárodních vědeckých programů:

- **Organizace: AVČR - Program interní podpory projektů mezinárodní spolupráce.** Projekt: *Pohřební monumenty společenských elit doby železné. Dokumentace a konzervace mizejících movitých a nemovitých archeologických památek v jižních Čechách - Grave monuments of the social elite in the Iron Age. Documentation and conservation of disappearing monuments in southern Bohemia.* Koordinátor: M. Chytráček (ARÚP) Spoluřešitelé: 3. Státy: ČR, Německo. Typ aktivity: Terénní archeologický výzkum, pylové a makrozbytkové analýzy, geofyzikální prospekce, geologický průzkum, konference, prezentace výsledků, konzervace a restaurování bronzových nádob.
- **Organizace: EU – program Leonardo.** Název programu: Program celoživotního vzdělávání - Lifelong Learning Programme. Název projektu: *Zkoumání archeologů Evropy 2012-2014 - Discovering the Archaeologists of Europe 2012-2014.* Koordinátor: York Archaeological Trust Spoluřešitelů: 20. Státy: Belgie, Bosna a Hercegovina, ČR, Estonsko, Irsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Německo, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Velká Británie (celkem 19). Typ aktivity: sociologický průzkum archeologické komunity v účastnických státech.
- **Organizace: AV ČR; RAV Moskva; ARU NAVU Kyjev.** Název projektu: *Modelování středověkých metalurgických procesů/ Modelling of medieval metallurgical processes - Scientific metallurgical-restoration survey and experiment in Czech and Ukrainian archaeology.* Koordinátor: J. Hošek (ARÚP) Spoluřešitelů: 5. Státy: ČR, Rusko, Ukrajina. Typ aktivity: experimentální archeometalurgie; restaurátorské průzkumy.
- **Organizace: AV ČR: Program interní podpory projektů mezinárodní spolupráce (M300021203).** Název projektu: *Prubiřský kámen v hrobu jako atribut přístupu k drahému kovu - Touchstones in graves as attributes of access to precious metal.* Koordinátor: ARÚP (M. Ježek) Spoluřešitelů: 2. Státy: Statens Historiska Museer, Stockholm. Typ aktivity: studium raně středověkých prubiřských kamenů, geochemické analýzy.
- **Organizace: IAE PAN Poznaň; Muzem Pierwszych Piastow (MPP) na Lednicy; ARÚP.** Název projektu: *Porovnání výsledků nedestruktivních výzkumů RS hradišť v piastovské a přemyslovské doméně - Comparison of results of the non-destructive research on Early Medieval hill-forts within the Přemyslid and Piast domains.* Koordinátor: IAE PAN Poznaň (Kara); ARÚP (R. Křivánek); MPP (Tabaka) Spoluřešitelů: 10 Státy: 2. Typ aktivity: geofyzikální průzkumy na hradištích Lednica, Lekno, a Pszczew, dále na lokalitě Dzekanowice v zázemí hradiště Lednica.
- **Organizace: EU - Culture 2007-2013.** Název projektu: *Kolébka evropské kultury – Francia Media Projekt - Cradles of European Culture – the Francia Media Project.* Koordinátor: Ename expertise center; ZVKDS Ljubljana, J. Maříková –Kubková (ARUP). Spoluřešitelů: 9. Stá-

ty: BE, F, D, I, CZ, SK, SLO, HR, NL. Typ aktivity: aplikovaný výzkum, budování naučných stezek a zpřístupnění lokalit, pořádání workshopů a výstav.

- **Organizace: universita Záhřeb (Chorvatsko); CNRS Dijon (Francie); Universita Clermont-Ferrand (Francie).** Název projektu: *Corpus architecturae religiosae europeae (IV-X sc) - Corpus architecturae religiosae europeae (IV-X sc)*. Koordinátor: J. Maříková –Kubková (ARÚP). Spoluřešitelů: 12 Státy: F, HR, E, I, BE, NL, L, GB, D, CH, P, BH, A, G.
- **FWF - Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung.** Název projektu: *Die keltische Höhensiedlung am Oberleiserberg – Keltské výšinné sídliště Oberleiserberg (projekt P22615) - The Celtic hill-fort of Oberleiserberg*. Koordinátor: Institut für Ur- und Frühgeschichte, Universität Wien; J. Militký (ARÚP). Spoluřešitelů: 2 Státy: Rakousko, ČR. Typ aktivity: příprava monografie.
- **Organizace: CNRS -** Název projektu: *Výzkum Ulug-Tepe (Turkmenistan) - Archaeological excavation in Ulug Depe (Turkmenistan), restoration of excavated artefacts*. Koordinátor: ARÚP; Centre de Recherches archéologiques Indus- Balochistan, Asie Centrale et Orientale, CNRS, Spoluřešitelů: 2 Státy: ČR, FR. Typ aktivity: Restoration of excavated artefacts from Ulug Depe, and training of Central Asian conservators.
- **Organizace: IAE PAN - Polsko - český výzkumný projekt pro roky 2012-2014.** Název projektu: *Prostorová organizace centrálních míst a jejich zázemí v raném středověku - The spatial organization of central places and their hinterlands in the Early Middle Ages*. Koordinátor: ARÚP/PAN (I. Boháčová, Sl. Mozdiach) Spoluřešitelů: 2. Státy: ČR, Polsko. Typ aktivity: základní výzkum a jeho prezentace.

Celkem bylo v r. 2013 pracovníky ARÚP realizováno 134 zahraničních cest se 108 aktivními účastmi na mezinárodních konferencích. V jejich rámci bylo předneseno nejméně **80 přednášek, z toho ve 32 případech šlo o přednášky zvané; předloženo bylo na 30 posterů.**

ARÚP v r. 2013 pokračoval i ve svých **aktivitách v zahraničí**. V rámci mezivládní spolupráce působil jeden z pracovníků (J. Unger) na archeologickém výzkumu v **Mes Aynak (provincie Logar, Afghánistán)**. Jde o rozsáhlý mezinárodní projekt financovaný Světovou bankou a zacílený na záchranu převážně buddhistických památek z 2.–8. století ohrožených aktuálně těžbou mědi. Využitím svých zkušeností na poli záchranné archeologie přispěl ARÚP k mezinárodní pomoci při obnově země. Tento výzkum významně podporuje i MZV ČR a to nejen formou materiální pomoci, ale i prostřednictvím vydání mezinárodního sborníku či přípravou výstavy věnovaných Mes Aynak. Během června a listopadu roku 2013 navštívil Mgr. Jiří Unger Afghánskou islámskou republiku, kde proběhla jednání s Ministerstvem Informací a Kultury a Národním muzeem v Kábulu ohledně možnosti výpůjčky artefaktů z archeologického výzkumu v Mes Aynak, na kterém se Archeologický Ústav AV ČR, Praha, v.v.i. společně s Ministerstvem zahraničí ČR v předchozích letech podílel. Cílem schůzek byla příprava výstavy o této lokalitě, která je ve spolupráci s Národním muzeem v Praze a Délégation Archéologique Française en Afghanistan plánována na rok 2015 v Náprstkově muzeu v Praze. V rámci realizace výstavy se zapojí i laboratoře Archeologického Ústavu AV ČR, Praha, v.v.i. s pomocí se zpracováním dat a restaurováním předmětů z Mes Aynak a v plánu je též zhotovení multimediální prezentace lokality pro veřejnost.

Na základě dohody s Českým egyptologickým ústavem FF UK Praha se specialisté ARÚP (J. Řídký, L. Varadzin) již 3. rok podílejí na terénních výzkumech v pohoří **Sabaloka na 6. nilském kataraktu v Súdánu** a na zpracování a vyhodnocení nálezů a dat z těchto výzkumů. V r. 2013 byla práce zaměřena na: analýzu série 14C dat z lokality SBK.W-60, vyhodnocení rozsáhlých souborů kamenných artefaktů a na přípravu katalogových hesel a vybraných nálezů pro výstavu Národního muzea, která se pod předběžným názvem "Země černých faraonů" chystá na rok 2014.

ARÚP v r. 2013 navštívila řada **zahraničních badatelů**. Mezi nimi byli:

1) Dr. Richard P. Evershed. Pracoviště: Department of Archaeology and Anthropology University of Bristol. Země: UK. Obor, významnost: chemie.

- 2) Dr. Penny Bickle. Pracoviště: Department of Archaeology and Anthropology University of Bristol. Země: UK. Obor, významnost: archeologie.
- 3) Dr. Mélanie Roffet-Salque. Pracoviště: Department of Archaeology and Anthropology University of Bristol. Země: UK. Obor, významnost: chemie.
- 4) Prof. J.V.S. Megaw. Pracoviště: Flinders University, Adelaide. Země: Austrálie. Obor, významnost: Keltské umění.
- 5) Prof. J. Bujna. Pracoviště: Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra. Země: Slovensko. Obor, významnost: Archeologie doby železné.
- 6) Prof. Dr. Susanne Sievers. Pracoviště: Römisch Germanische Kommission des DAI, Frankfurt a.M.. Země: SRN. Obor, významnost: Archeologie doby železné.
- 7) Dr. Maciej Karwowski. Pracoviště: Univerzita Rzeszow. Země: Polsko. Obor, významnost: Archeologie doby železné.
- 8) Stephan Ritter. Pracoviště: Romisch-Germanisches Zentralmuseum, Mainz. Země: SRN. Obor, významnost: Restaurátor kovu.
- 9) Dr. Cristina Chiavari. Pracoviště: Advanced Applications in Mechanical Engineering and Materials, University of Bologna. Země: Itálie. Obor, významnost: Conservation scientist.
- 10) Dr. Elise Luneau. Pracoviště: Deutsches Archäologische Institut-Eurasien Abteilung, Berlin. Země: SRN. Obor, významnost: Archaeologist, Bronze Age Central Asia.
- 11) Dr. Johanna Lhuillier. Pracoviště: Deutsches Archäologische Institut-Eurasien Abteilung, Berlin. Země: SRN. Obor, významnost: Archaeologist, Iron Age, Central Asia.
- 12) Vladimír Zavjalov, DrSc.. Pracoviště: Archeologický ústav RAS v Moskvě. Země: Rusko. Obor, významnost: Archeometalurgie.
- 13) Prof. M. Ozdogan. Pracoviště: Univ. Istanbul. Země: Turecko. Obor, významnost: mladší doba kamenná, Přední východ.
- 14) Dr. L. Scott Cummings. Pracoviště: Palaeoresearch Institute Inc. . Země: USA. Obor, významnost: paleoenvironment.
- 15) Dr. Estella Poloni. Pracoviště: Université de Geneve. Země: Švýcarsko. Obor, významnost: Evoluční genetiky člověka.
- 16) Dr. Mattias Jakobsson. Pracoviště: Uppsala University. Země: Švédsko. Obor, významnost: Evoluční genetiky člověka.
- 17) Prof. Sławomir Moździoch. Pracoviště: PAN (Wrocław). Země: Polsko. Obor, významnost: archeologie raného středověku.
- 18) Michal Kara. Pracoviště: PAN (Poznaň). Země: Polsko. Obor, významnost: archeologie středověku.
- 19) Martin Woloszyn. Pracoviště: PAN (Kraków). Země: Polsko. Obor, významnost: archeologie středověku.

Mezinárodní spolupráce je usnadňována **dvoustrannými dohodami**, na jejichž základě může docházet k organizaci společných projektů, vzájemných návštěv a konferencí. Dohodu tohoto typu má ARÚP s těmito institucemi:

- Archeologický ústav SAV Nitra, Slovensko;
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava, Slovensko;
- Instytut archeologii i etnologii PAN, Warszawa, Polsko;
- Instytut archeologii, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Polsko;
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polsko;
- Zamek Królewski na Wawelu, Kraków, Polsko;
- The European Association of Archaeologists (sekretariát sídlí v ARÚP).

II.13. Popularizační činnost

Pracovníci ARÚP realizovali samostatně nebo ve spolupráci s dalšími institucemi mnoho popularizačních akcí. Kromě desítek přednášek pro veřejnost či školy bylo v r. 2013 realizováno přes 30 dalších akcí, tj. výstav a televizních či rozhlasových vystoupení. Jako příklady vybíráme:

- **Vyšehrad.** Nové poznatky o předrománské stavbě na Vyšehradě (výzkum v r. 2011). Veřejný seminář, 3.4. 2013.
- **Webové stránky www.Heritage-Route.eu.** příprava mezinárodní populárně - naučné stezky po 10 evropských archeologických lokalitách, projekt CEC, spuštění v prosinci 2013.
- **„Jezuitská kolej od pravěku po dnešek. Archeologický výzkum 1998-2012“.** Výstava archeologických výzkumů, ARÚP ve spolupráci s ÚAPPSC Praha, Galerie Středočeského kraje Kutná Hora, od 17. 9. 2013.
- **Restaurátorská laboratoř ARÚP,** den otevřených dveří pro veřejnost v rámci Týdne vědy a techniky. 7.11.2013, Praha.

ARÚP v r. 2013 pravidelně informoval tisk a veřejnost, zejména prostřednictvím své **tiskové mluvčí** (J. Maříková-Kubková) a webových stránek. Celkem byly vydány 4 tiskové zprávy (<http://www.arup.cas.cz/?cat=275>).

V listopadu 2013 se konal v ARÚP **Den otevřených dveří**, při kterém pracovníci ARÚP provedli návštěvníky po keramické laboratoři a restaurátorských dílnách.

III. Hodnocení další a jiné činnosti

Podle své zřizovací listiny ARÚP žádnou další či jinou činnost nemá.

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření

Auditorské zprávy v r. 2013 neobsahovaly žádné připomínky nebo upozornění na nedostatky.

V. Finanční informace

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj, jsou obsaženy v auditorské zprávě (příloha 1).

VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP

V r. 2013 a nejbližších dalších letech nepředpokládá ARÚP hlubší změny v zaměření vědecké práce a způsobech naplňování odborných úkolů. Všechny hlavní činnosti ARÚP jsou v posledních letech velmi negativně ovlivňovány stále se snižující finanční dotací ze strany AVČR (v roce 2013 byla dotace ze strany AVČR o více než 4 mil. Kč nižší, nežli v roce 2009). Nelze předpokládat, že by v následujících letech byla situace lepší. V důsledku toho je nemožné financovat skoro jakoukoli vědeckou činnost z institucionálních prostředků a je nutné se spoléhat téměř výhradně na účelově financované projekty. Vzhledem k obecně velmi nízké úspěšnosti u naší největší grantové agentury GAČR se ale nedostává financí ani na některé nejzávažnější projekty s velkým mezinárodním potenciálem. V prostředí, kdy největší posun poznání umožňují zejména poměrně drahé přírodovědné analýzy, to zásadním způsobem snižuje konkurenceschopnost našeho pracoviště i celého oboru v mezinárodním měřítku a výrazně snižuje náš potenciál pro

spolupráci se zahraničními partnery na srovnatelné úrovni. Trvalé snižování dotace vedlo v roce 2013 mimo jiné k nutnosti snižování počtu kmenových zaměstnanců.

Ve VZ pro rok 2012 bylo konstatováno, že se počítá se **zvyšováním nároků** i ve vztahu k jednotlivým **vědeckým pracovníkům a jejich atestacím**. Celkem byli v roce 2013 atestováni 4 pracovníci. V 1 případě doporučily atestační komise zvýšení zařazení o jeden kvalifikační stupeň, v 3 případech zachování stejného kvalifikačního stupně. V 1 případě doporučily komise uzavřít pracovní smlouvu na 5 let, ve dvou případech doporučily komise uzavřít pracovní smlouvu na tři roky, v 1 případě na dobu kratší. Další rezervy se hledají a budou hledat např. v provozu mimo-pražských objektů nebo objektů mimo hlavní areál ARÚP v Letenské ul.

Z hlediska výzkumné činnosti je nepostradatelným (a v poslední době téměř jediným) zdrojem prostředků účelová finanční podpora projektů (viz výše). V r. 2013 bylo podáno 11 **grantových přihlášek** (ke GA ČR, TA ČR), ve kterých pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé nebo spoluřešitelé. Z uvedeného počtu grantových přihlášek uspěly v soutěži 4 projekty, které byly v letošním roce zahájeny (GA ČR Standardní projekty – 8 žádostí/3 úspěšné; GA ČR centrum excellence – 2 žádosti/1 úspěšná (J. Frolík); NAKI MK ČR – 0 žádosti/0 úspěšná; AV ČR 0 návrhů/0 úspěšné, TA ČR – 1 žádost/0 úspěšných). Kromě toho uspělo i několik mezinárodních projektů, zahájených v roce 2013 (viz Kap. II.12). V této souvislosti je nutné zdůraznit, že je velmi žádoucí ještě větší aktivita našich vědeckých pracovníků směrem k podávání žádostí o účelově financované projekty u jiných agentur, nežli je GAČR, který není schopen financovat ani ty nejdůležitější vědecké projekty v ČR. Máme zde na mysli zejména evropské projekty, TAČR atp.

V rámci spolupráce s podnikatelskou sférou se rozvíjí spolupráce ARÚP se společností Severočeské doly a.s. v rámci projektu „Středověké osídlení na Radčickém potoce“; se Z. Bakalou v rámci záchranného archeologického výzkumu budoucí knihovny Václava Havla (Loretánská čp. 108, Praha 1).

Na základě provedené revize zpracovávání Zpráv o archeologickém výzkumu (tzv. Nálezových zpráv – NZ) a jejich předávání do archivu ARÚP byl konstatován velký dluh v této činnosti, a to zejména u velkých a významných terénních výzkumů. Tento dluh bude nutné v následujících letech odstranit a rok 2013 byl zejména ve znamení koordinace zpracování těchto chybějících NZ i pro další roky. Z rozpočtu ARÚP na zpracování byly uvolněny finanční prostředky. Nicméně bude nutné vázat jisté kapacity vědeckých pracovníků ARÚP právě na vypracovávání NZ z terénních výzkumů prováděných v posledních letech.

ARÚP se bude nadále věnovat činnostem na poli **ochrany archeologického kulturního dědictví**, které vyplývají z platné podoby zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. Vzhledem k současné legislativní situaci na tomto poli je vedení ARÚP připraveno podílet se na formulování paragrafového znění návrhu nového Zákona o památkovém fondu. Dokud nenastane právní úprava současného stavu a současný systém koordinace záchranných archeologických výzkumů nebude změněn, budou se zástupci ARÚP věnovat i práci v **Archeologické evaluační komisi** při AV ČR.

VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

ARÚP není organizací, která by se speciálně zabývala problematikou životního prostředí v užším slova smyslu. Pokud bychom však do sféry životního prostředí zahrnuli i kulturní dědictví, můžeme roli ARÚP považovat za poměrně významnou; tímto tématem se podrobněji zabýváme v kap. II.9.

Dodržování předpisů v oblasti životního prostředí v ARÚP, např. při práci s chemikáliemi v restaurátorských laboratořích nebo při terénních výzkumech, je samozřejmostí a nedošlo zde k žádným pochybením.

VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Pracovně právní vztahy na pracovištích ARÚP upravují Organizační, Pracovní a Provozní řády. Tyto řády jsou dostupné na úřední desce v rámci vnitřní počítačové sítě ARÚP; pracovníci jsou bezodkladně informováni o každé případné změně. ARÚP umožňuje svým pracovníkům účast na jazykových kurzech pořádaných v rámci AV ČR.

IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V r. 2013 poskytl ARÚP informace o své činnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů v následujícím počtu případů:

- Počet podaných žádostí o informace: 1
- Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádostí: 1
- Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí ARÚP o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které ARÚP vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na právní zastoupení: 0
- Výčet poskytnutých výhradních licencí: 0
- Počet stížností podaných podle §16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: -

**Zpráva auditora
o ověření účetní závěrky**

za rok 2013

Příjemce zprávy: **statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR, v.v.i.**
ředitel doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Název instituce: **Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.**
zapsána: v rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže
a tělovýchovy

Sídlo: **Letenská 4, Praha 1, 110 00**

Právní forma: **veřejná výzkumná instituce**

IČ instituce: **679 85 912**

DIČ instituce: **CZ67985912**

Období, za které
bylo ověření provedeno: **účetní rok 2013**

Předmět a účel ověření: **roční účetní závěrka za rok 2013 ve smyslu
ustanovení zákona č. 93/2009 Sb.,
o auditorech a v souladu s Mezinárodními
předpisy v oblasti řízení kvality, auditu,
prověrek, ostatních ověřovacích zakázek
a souvisejících služeb**

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2013, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2013 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Archeologickém ústavu AV ČR, v. v. i. jsou uvedeny v bodu a) přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky, naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Diligens
s.r.o.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2013, nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Ing. Pavla Císarova, CSc.
auditor, č. oprávnění 1498

DILIGENS s.r.o.

Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 – Spořilov
číslo auditorského oprávnění: 196

V Praze dne 23. dubna 2014

Příloha:

- Rozvaha sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2013
- Výkaz zisku a ztráty sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2013
- Příloha k účetní závěrce sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2013

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha

(v tis. Kč)

sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2013

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.

Sídlo: Letenská 4, 118 01 Praha 1

IČ: 67985912

A	Název	SÚ	čís. řád.	Stav	
				Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13
	Dlouhodobý majetek celkem			43 322	40 927
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	1 1		4 201	4 511
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
	2. Software	013	3	3 577	3 960
	3. Ocenitelná práva	014	4	357	357
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	267	194
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	0	0
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	02+03 9		119 686	118 020
	1. Pozemky	031	10	919	919
	2. Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
	3. Stavby	021	12	48 320	49 782
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	13	56 071	54 301
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
	6. Základní stádo a tažná zvířata	026	15	0	0
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	14 376	12 915
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	0
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	0	103
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	0	0
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	6 20		0	0
	1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	061	21	0	0
	2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	062	22	0	0
	3. Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
	4. Půjčky organizačním složkám	066	24	0	0
	5. Ostatní dlouhodobé půjčky	067	25	0	0
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0
	7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	27	0	0
IV	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	07 - 08 28		-80 565	-81 604
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
	2. Oprávky k softwaru	073	30	-2 731	-2 967
	3. Oprávky k ocenitelným právům	074	31	-357	-357
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	-267	-195
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	0	0
	6. Oprávky ke stavbám	081	34	-17 339	-18 291
	7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	082	35	-45 495	-46 879
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-14 376	-12 915
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0

B.		Krátkodobý majetek celkem					
I.	Zásoby celkem		40		41 484		39 674
	1. Materiál na skladě	11-13	41		1 307		1 718
	2. Materiál na cestě	112	42		169		197
	3. Nedokončená výroba	111,119	43		0		0
	4. Polotovary vlastní výroby	121	44		177		673
	5. Výrobky	122	45		0		0
	6. Zvířata	123	46		960		842
	7. Zboží na skladě a v prodejnách	124	47		1		6
	8. Zboží na cestě	132	48		0		0
	9. Poskytnuté zálohy na zásoby	131,139	49		0		0
			50		0		0
II.	Pohledávky celkem		51		5 381		4 394
	1. Odběratelé	31-39	51		5 381		4 394
	2. Směnky k inkasu	311	52		5 450		4 940
	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	312	53		0		0
	4. Poskytnuté provozní zálohy	313	54		0		0
	5. Ostatní pohledávky	314	55		726		902
	6. Pohledávky z a zaměstnanci	316	56		0		0
	7. Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	335	57		198		168
	8. Daň z příjmů	336	58		0		0
	9. Ostatní přímé daně	341	59		460		57
	10. Daň z přidané hodnoty	342	60		0		0
	11. Ostatní daně a poplatky	343	61		380		227
	12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	345	62		1		0
	13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů Ú	346	63		0		0
	14. Pohledávky za účastníky sdružení	x	64		0		0
	15. Pohledávky z pevných termínových operací	358	65		0		0
	16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	373	66		0		0
	17. Jiné pohledávky	375	67		0		0
	18. Dohadné účty aktivní	378	68		123		943
	19. Opravná položka k pohledávkám	388	69		0		0
		391	70		-1 957		-2 843
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem		71		34 248		33 047
	1. Pokladna	21 - 26	71		34 248		33 047
	2. Ceniny	211	72		107		80
	3. Účty v bankách	212	73		310		385
	4. Majetkové cenné papíry k obchodování	221	74		33 831		32 582
	5. Dluhové cenné papíry k obchodování	251	75		0		0
	6. Ostatní cenné papíry	253	76		0		0
	7. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	256	78		0		0
	8. Peníze na cestě	259	79		0		0
		262	80		0		0
IV.	Jiná aktiva celkem		81		548		515
	1. Náklady příštích období	38	81		548		515
	2. Příjmy příštích období	381	82		538		505
	3. Kurzové rozdíly aktivní	385	83		9		10
A+B	Aktiva celkem		84		1		0
			85		84 806		80 601

A		Vlastní zdroje celkem		86	75 318	72 580
I.		Jmění celkem	90-92	87	74 950	72 481
	1.	Vlastní jmění	901	88	44 103	41 708
	2.	Fondy	91	89	30 847	30 773
		- Sociální fond	912		1 639	1 781
		- Rezervní fond	914		15 953	16 343
		- Fond účelově určených prostředků	915		1 368	2 023
		- Fond reprodukce majetku	916		11 887	10 626
	3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	920	90	0	0
II.		Výsledek hospodaření celkem	93-96	91	368	99
	1.	Účet výsledku hospodaření	963	92	0	99
	2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	368	0
	3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	0	0
B.		Cizí zdroje celkem		95	9 488	8 021
I.		Rezervy celkem	94	96	0	0
	1.	Rezervy	941	97	0	0
II.		Dlouhodobé závazky celkem	38, 95	98	0	0
	1.	Dlouhodobé bankovní úvěry	951	99	0	0
	2.	Vydané dluhopisy	953	100	0	0
	3.	Závazky z pronájmu	954	101	0	0
	4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
	5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0
	6.	Dohadné účty pasivní	387	104	0	0
	7.	Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
III.		Krátkodobé závazky celkem	28, 32-	106	6 254	6 536
	1.	Dodavatelé	321	107	1 505	1 786
	2.	Směnky k úhradě	322	108	0	0
	3.	Přijaté zálohy	324	109	412	53
	4.	Ostatní závazky	325	110	0	0
	5.	Zaměstnanci	331	111	2 361	2 456
	6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	36	26
	7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	1 230	1 267
	8.	Daň z příjmů	341	114	0	0
	9.	Ostatní přímé daně	342	115	288	344
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	116	0	15
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	117	0	6
	12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	80	13
	13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
	14.	Závazky z upsaných nesplicených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
	15.	Závazky k účastníkům sdružení	368	121	0	0
	16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
	17.	Jiné závazky	379	123	50	68
	18.	Krátkodobé bankovní úvěry	281	124	0	0
	19.	Eskontní úvěry	282	125	0	0
	20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
	21.	Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
	22.	Dohadné účty pasivní	389	128	292	502
	23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
IV.		Jiná pasiva celkem	38	130	3 234	1 485
	1.	Výdaje příštích období	383	131	279	819
	2.	Výnosy příštích období	384	132	2 955	661
	3.	Kurzové rozdíly pasivní	387	133	0	5
A+B		Pasiva celkem		134	84 806	80 601

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2013

Pulcová Naděžda
podpis a jméno
sestavil

Datum sestavení: 3.4.2014

Odesláno dne:

Archeologický ústav AV ČR, Praha
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČO: 67985912 DIČ: CZ67985912
3

Doc.PhDr. Luboš Jiráň, CSc
podpis a jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč)

sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2013

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.

Sídlo:

Letenská 4, 118 01 Praha 1

IČ:

67985912

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
A.	Náklady		1	102 941	0
I.	Spotřebované nákupy celkem	50	2	7 448	0
	1. Spotřeba materiálu	501	3	5 280	0
	2. Spotřeba energie	502	4	884	0
	3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503	5	1 284	0
	4. Prodané zboží	504	6	0	0
II.	Služby celkem	51	7	31 654	0
	5. Opravy a udržování	511	8	1 532	0
	6. Cestovné	512	9	1 793	0
	7. Náklady na reprezentaci	513	10	136	0
	8. Ostatní služby	518, 514	11	28 193	0
III.	Osobní náklady celkem	52	12	56 184	0
	9. Mzdové náklady	521	13	41 385	0
	10. Zákonné sociální pojištění	524	14	12 985	0
	11. Ostatní sociální pojištění	525	15	0	0
	12. Zákonné sociální náklady	527	16	1 814	0
	13. Ostatní sociální náklady	528	17	0	0
IV.	Daně a poplatky celkem	53	18	93	0
	14. Daň silniční	531	19	63	0
	15. Daň z nemovitostí	532	20	3	0
	16. Ostatní daně a poplatky	538	21	27	0
V.	Ostatní náklady celkem	54	22	1 632	0
	17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	2	0
	18. Ostatní pokuty a penále	542	24	0	0
	19. Odpis nedobytné pohledávky	543	25	64	0
	20. Úroky	544	26	0	0
	21. Kurzové ztráty	545	27	28	0
	22. Dary	546	28	0	0
	23. Manka a škody	548	29	0	0
	24. Jiné ostatní náklady	549	30	1 538	0
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr.položek celkem	55	31	5 930	0
	25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	551	32	5 041	0
	26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	552	33	0	0
	27. Prodané cenné papíry a podíly	553	34	0	0
	28. Prodaný materiál	554	35	0	0
	29. Tvorba rezerv	556	36	0	0
	30. Tvorba opravných položek	559	37	889	0
VII.	Poskytnuté příspěvky celkem	58	38	0	0
	31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	x	39	0	0
	32. Poskytnuté členské příspěvky	581	40	0	0
VIII.	Daň z příjmů celkem	59	41	0	0
	33. Dodatečné odvody daně z příjmů	595	42	0	0

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
B.	Výnosy				
I.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	60	2	103 040	0
	1. Tržby za vlastní výroby	601	2	22 598	0
	2. Tržba z prodeje služeb	602	3	405	0
	3. Tržba za prodané zboží	604	4	22 193	0
II.	Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	61	6	-117	0
	4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	611	5	0	0
	5. Změna stavu zásob polotovarů	612	6	0	0
	6. Změna stavu zásob výrobků	613	7	0	0
	7. Změna stavu zvířat	614	8	-117	0
III.	Aktivace celkem	62	11	673	0
	8. Aktivace materiálu a zboží	621	9	673	0
	9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	10	0	0
	10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623	11	0	0
	11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624	12	0	0
IV.	Ostatní výnosy celkem	64	16	9 145	0
	12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	13	0	0
	13. Ostatní pokuty a penále	642	14	0	0
	14. Platby za odepsané pohledávky	643	15	0	0
	15. Úroky	644	16	0	0
	16. Kurzové zisky	645	17	52	0
	17. Zúčtování fondů	648	18	10	0
	18. Jiné ostatní výnosy	649	19	2 251	0
V.	Tržby z prodeje majetku, zúčt. rezerv a oprav. položek celkem	65	24	6 832	0
	19. Tržby z prodeje DNM a DHM	651	20	549	0
	20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	21	0	0
	21. Tržby z prodeje materiálu	654	22	0	0
	22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	23	19	0
	23. Zúčtování rezerv	656	24	0	0
	24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	25	0	0
	25. Zúčtování opravných položek	659	26	530	0
VII.	Provozní dotace celkem	69	32	70 192	0
	29. Provozní dotace	691	31	70 192	0
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním		34	99	0
	34. Daň z příjmů	591	32	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění		36	99	0

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2012

Pulcová Naděžda
podpis a jméno
sestavil

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.
Letenská 4, 118 01 Praha
IČO: 67985912 DIČ: CZ67985912
3

Datum sestavení: 3.4.2014

Odesláno dne:

Doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
podpis a jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

Příloha k závěrce roku 2013

a) vznik právní subjektivity

Pracoviště bylo zřízeno usnesením 50. zasedání prezidia Československé akademie věd ze dne 21. prosince 1982 s účinností od 1. ledna 1983 pod názvem:
Archeologický ústav ČSAV, Praha a stalo se pracovištěm Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31. prosince 1992

Na základě zákona č.341/2005 Sb. se právní forma Archeologického ústavu AV ČR, Praha, dnem 1. ledna 2007 mění ze státní příspěvkové organizace na **veřejnou výzkumnou institucí** a název ústavu je :

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. (dále jen ARÚP)

je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem v Praze 1, Letenská 123/4
 PSČ 118 01

IČ 67985912

Zřizovatelem ARÚP je Akademie věd České republiky - organizační složka státu -
 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

místo registrace

Zápis do rejstříku veřejných výzkumných institucí, který vede MŠMT

hlavní předmět činnosti

Účelem zřízení ARÚP je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti archeologie a souvisejících oborů, přispívat k využití jeho výsledků a zajišťovat infrastrukturu výzkumu.

Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti archeologického terénního výzkumu, technické, laboratorní, restaurátorské a vědecké zpracování a interpretace získaných souborů pramenů a informací, rozvoj archeologické teorie, metod, metodiky a informatiky, koordinace záchranné archeologické činnosti, provádění záchranných archeologických výzkumů, budování centrální archeologické informační databáze a odborné archeologické knihovny. Získává, zpracovává a rozčšřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s VŠ uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci včetně organizování společného výzkumu. Pořádá vědecká setkání, konference, semináře.

b) vklady do vlastního jmění

Název	v tis. Kč na dvě desetinná místa	
	stav k 1.1.2013	stav k 31.12.2013
Dlouhodobý nehmotný majetek	4 201,00	4 512,00
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-3 355,00	-3 519,00
Dlouhodobý hmotný majetek	119 686,00	118 019,00
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	-77 210,00	-78 085,00
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00
Zásoby	1 307,00	1 718,00
Pohledávky	5 381,00	4 395,00
Krátkodobý finanční majetek	34 248,00	33 046,00
Ostatní aktiva	548,00	515,00
Aktiva celkem	84 806,00	80 601,00

Majetkové fondy	44 103,00	41 708,00
Finanční a peněžní fondy	30 847,00	30 773,00
Výsledek hospodaření	368,00	99,00
Dlouhodobé závazky	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	6 254,00	6 536,00
Ostatní pasiva	3 234,00	1 485,00
Pasiva celkem	84 806,00	80 601,00

c) účetní období : rok 2013

použité účetní metody:

při vedení účetnictví vychází ARÚP ze zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a navazujících předpisů a dále Vyhláškou č.504/2002 Sb.

způsob zpracování účetních záznamů:

ARÚP účtuje v soustavě podvojného účetnictví

úschova účetních záznamů:

řídí se Směrnicí ředitele č. 2/2012 : Spisový a skartační řád ARÚP

způsob oceňování zásob :

Zásoby jsou při pořizování oceňovány následujícími způsoby:

pořizovací cenou

vlastními náklady

Účtování o zásobách je prováděno periodickým systémem evidence zásob tzv. způsobem **A**

stanovení devizových kurzů:

ARÚP pro přepočtení cizí měny na českou měnu používá metodu denního kurzu. Vychází z příslušného kurzu ČNB. Ke konci rozvahového dne se majetek a závazky v cizích měnách přepočtou kurzem ČNB ke dni sestavení účetní uzávěrky a vzniklé kurzové rozdíly se zaúčtují na vrub nebo ve prospěch účtů 386, 387 a v případě hotovosti na pokladně nebo na bankovních účtech na vrub nebo ve prospěch finančních nákladů a výnosů.

ocenění a oprávký k majetku

Jednotlivé složky majetku se oceňují v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění. Odpisové plány dlouhodobého majetku jsou sestaveny podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví jako podklad k ohodnocení odpisovaného majetku v jeho používání. Každá složka dlouhodobého majetku je samostatně ohodnocena a zaevidována na inventurní kartu a je rozhodnuto podle charakteru a intenzity předpokládaného užívání o procentní výši ročního odpisu

tvorba opravných položek

Od roku 2010 tvoří ARÚP opravné položky v rámci činnosti, která podléhá dani z příjmu. Tvorba těchto položek se řídí zákonem 593/1992 a vnitřní směrnicí č.1/2010.

ocenění cenných papírů, akcií, podílů

Nejsou

Závazky po lhůtě splatnosti:

1 091 286,00 Kč

Závazky po lhůtě splatnosti delší jak 180 dní :	0,00 Kč
Pohledávky neuhrazené po lhůtě splatnosti:	4 723 417,00 Kč
Pohledávky s lhůtou splatnosti delší než 5 let:	Nejsou
Závazky s lhůtou delší než 5 let :	Nejsou
Majetek zatížený zástavním právem :	Nemáme
Ostatní majetek a závazky neuvedené v rozvaze :	Nejsou
Významné události mezi rozvahovým dnem a sestavením účetní uzávěrky :	Nejsou

Zisk organizace : 99 tis. Kč

Přijaté dotace z AV ČR v tis. Kč :

Rozpočtováný limit výdajů 2013 v tis. Kč	institucionální				úcelové	celkem
	výzkumný záměr	podpora VO	podpora čin pracovišť	příspěvek na činnost		
Neinvestiční :	0	45 611	0	1 061	874	47 546
Investiční	0	639	0	396	0	1 035
celkem	0	46 250	0	1 457	874	48581

Průměrný evidenční počet zaměstnanců dle kategorií :

kategorie	Průměrný evidenční počet
0	0,00
1	29,10
2	7,03
3	35,55
4	20,84
5	0,00
6	0,00
7	9,28
8	0,00
9	2,50
celkem	104,30

Průměrná mzda :

29 041,- Kč

Osobní náklady v členění podle výkazu zisku a ztrát :

v tis. Kč

mzdy	41 385,00
pojištění	12 985,00
sociální náklady	1 814,00
ostatní sociální náklady	0,00
celkem	56 184,00

Rozpis rezerv :

Nejsou

Rozpis dlouhodobých bankovních úvěrů :

Nejsou

Přijaté dary:

ve výši 48 000,00 Kč s přímým účelem

**Výše splatných závazků pojistného na sociální zabezpečení
a příspěvku na státní politiku :**

0 tis. Kč

Výše splatných závazků zdravotního pojištění :

0 tis. Kč

Výše splatných daňových nedoplatků :

0 tis. Kč

Praha, 3.4.2014

Naděžda Pulcová
vedoucí THS

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČO: 67985912 DIČ: CZ67985912
3